

İstiklal

1 MART 2025 CUMARTESİ / 1 Ramazan 1446

GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

FİYAT 4 TL

RAMAZAN SOFRASI GEÇEN YILA GÖRE YÜZDE 45 DAHA PAHALI

**Hoş geldin; ey vahyin nâzil olduğu mübârek Kur'ân ayı.
Hoş geldin; ey günahların hazan mevsimi, sevapların harman ayı.
Hoş geldin; ey gönülleri nûra doyuran, yüreklere 'Gül' kokuları duyuran Ramazan.**

'TEMKİN'Lİ OLALIM

1983'te, güneş hareketlerinde değişiklik olmadığı halde, dönemin Diyanet İşleri Başkanlığı namaz vakitlerini değiştirdi. Oluşan vakit farkı yüzünden birbirinden ayrı takvimler ortaya çıktı, oruç ve namaz ibadetleri tehlikeye girdi

İstanbul'da terör örgütü DAESH'a darbe

■ **İSTANBUL** Cumhuriyet Başsavcılığınca başlatılan ve Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü ekipleri tarafından yürütülen terör operasyonunda gözaltına alınan 60 şüphelinin emniyetteki işlemleri tamamlandı. Adliye sevk edilen zanlılardan 46'sı tutuklandı. 68 adrese eş zamanlı baskın yapılmıştı.

Narin Güran cinayetinde iki dava birleşti

■ **DIYARBAKIR'DA** Narin Güran'ın öldürülmesine ilişkin 6'sı tutuklu, 3'ü suçla sürülen çocuklardan oluşan 15 sanık hakkında Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma tamamlandı. Narin'in öldürülmesine ilişkin açılan davada dosyalar birleştirildi.

İçişleri'nden Kartalkaya raporu

■ **İÇİŞLERİ** Bakanlığı müfettişlerinin Kartalkaya Kayak Merkezi'ndeki otel yangınına ilişkin ikinci raporunda, yüksek risk taşıyan otelin faaliyetlerinin durdurulması gerektiği vurgulandı.

POSTMODERN DARBE
AYSUN BEKDEMİR 6'DA

İLİM ADAMLARININ GÖZÜNDEN DÜNDEN BUGÜNE BAKIŞ - 1
SADIK USLU 7'DE

RAMAZAN GÜNLÜĞÜ-1 VE HOŞ GELİPTÜR RAMAZAN!
UĞUR CANBOLAT 10'DA

HOŞ GELDİN RAMAZAN
HADİ ÖNAL 10'DA

BÜYÜK BİR İNFİAL MEYDANA GETİRDİ

■ **TÜRKİYE'DE** uzun zamandır namaz vakitleri konusunda büyük bir karışıklık bulunmaktaydı. Birtakım takvimler namaz vakitlerini, daha erken gösterirken, Osmanlı usulünü takip eden takvimler, vakitleri biraz daha geç aktarıyor. Peki iki farklı namaz vakti nasıl oluştu? Diyanet İşleri Başkanlığının bundan 34 sene evvel aldığı ve o günlerde büyük bir infial meydana getiren kararda yatıyor. Türkiye'de Osmanlı'dan beri aynı şekilde hazırlanan takvimler, Diyanet İşleri Başkanlığınca alınan bir kararla 1 Ocak 1983 günü değiştirildi. Yerküre ve güneş hareketlerinde hiçbir değişiklik olmadığı halde, vakitler imsakta Ankara için 20 dakika ileri, yatsıda 9 dakika geri alındı. Kararın ardından büyük tartışmalar yaşandı.

15-20 DAKİKALIK FARK OLUŞTU

■ **YAPILAN** bu değişiklikler için bir sebep ortaya konmadı. Böylece takvimlerdeki doğru vakitler terk edilerek, İslam alemindeki birlik bozuldu, iki farklı takvim çeşidi oluştu. İmsak vaktinde yaklaşık 15-20 dakikaya varan ve yatsı vaktinde de temkin müddetini kaldırarak 10 dakikaya varan farklar oluştu. Yani, oruca Türkiye'de gerçek imsak vaktinden, takriben 15-20 dakika sonra başlanmakta, yeme-içmeye devam edilmekte ve tutulan oruçlar da tehlikeye girmekte. 1983 senesinden önceki takvimlerdeki vakitlerin yanlış olmadığını Diyanet İşleri Başkanlığı da kabul etti. Müftülüklere gönderilen genelde "1983 öncesi takvimle yeni uygulama arasında sadece temkin farkı bulunmaktadır" ifadesi kullanılmıştı.

TEMKİN MÜDDETİNİ KALDIRMAK YANLIŞ

■ **VAKİT** müteahhasları, namaz vakitlerinin hazırlanmasında kullanılan temkin müddetinin lalettayın bir müddet olmadığını ifade ederek, açıklamasını şu şekilde yapıyor; "Temkin, her birinin ayrı ayrı formülleri veya hesaplara bulunarak hazırlanan cetvelleri olan, birbirlerinden farklı 4 unsurun bulunup, aralarındaki işlemleri de yapılarak elde edilen müddettir. Temkin müddetini kaldırmak, bir bakıma doğru namaz vakitlerini ortadan kaldırmak demektir. Her namaz için ayrı ayrı temkinler yoktur. Temkin miktarını bir ihtiyat zamanı zannederek, imsak vaktini 3-4 dakika geciktirenin orucu ve gurbu (akşamı) 3-4 dakika öne alanın orucu ve akşam namazının fasit olacağı kaymetli eserlerde yazılmıştır." / 6'DA

Ramazan öncesi ZAM DALGASI

Ramazan öncesinde 39 market ürününün 36'sının fiyatlarının arttığı açıklandı

■ **TÜRKİYE** Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Başkanı Şemsi Bayraktar, aşırı soğuklarla gelen don olayından kaynaklı olarak bazı bölgelerde yüzde 100'e yakın ürün kaybı olduğunu ifade etti.

■ **DURUMUN** bölgedeki çiftçilere ve ülke tarımına büyük zarar vereceğini söyleyen Bayraktar, Ramazan ayı öncesinde 39 market ürününün 36'sının fiyatlarının arttığını açıkladı. / 6'DA

Türkiye, 2024'te yüzde 3,2 büyüdü

■ **TÜRKİYE** ekonomisi, 2024 yılında yüzde 3,2 büyüdü. Milli gelir dolar bazında 1,32 trilyon dolara yükseldi. Kişi başı milli gelir 15 bin 463 dolar oldu. Büyümeye en yüksek katkı deprem harcamalarının etkisiyle inşaat sektöründen geldi. Geçen yılın dördüncü çeyreğinde ise yüzde 3'lük büyüme gerçekleşti.

Ocakta işsizlik yüzde 8,4'e indi

■ **TÜRKİYE** İstatistik Kurumu (TÜİK), ocak ayı işsizlik verilerini açıkladı. Buna göre, Türkiye'de işsizlik oranı, ocakta bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak yüzde 8,4'e geriledi. İşsiz sayısı ise 25 bin düştü. 3 milyon sınırına indi. Genç nüfusta işsizlik oranı ise 0,8 puan azalarak yüzde 14,9 olarak gerçekleşti.

Tayland Uygurları ölüme gönderdi

Tayland, Türkiye'ye sığınmak isteyen 40 Uygur Türkünü zorla sınır dışı etme kararı aldı. Kararı kınayan ABD Dışişleri Bakanı Rubio, Uygurların sığındıkları ülkelere zorla Çin'e gönderilmemeleri çağrısında bulundu

■ **ÇİN** cezaevlerinde tutulan Uygur Türklerinden bir daha haber alınmazken, Tayland'ın 40 Uygur'u zorla Çin'e iade etmesi uluslararası tepkiyle karşılandı. ABD ve Avustralya hükümetleri, Tayland'ın söz konusu kararını sert bir şekilde eleştirdi.

■ **UYGURLARIN** zorla sınır dışı edilmemesi konusunda duyarlı olmaya çağırarak ABD'li Bakan Marco Rubio, kararı kesinlikle kınadıklarını belirterek, bu adımın, insan haklarını koruma konusundaki taahhütleriyle ters düştüğünü ifade etti.

TERÖRİSTBAŞININ SİLAH BIRAKMA ÇAĞRISI

Pazarlık söz konusu değil

Terör örgütü PKK'nın tüm unsurlarıyla kendini feshetmesi gerektiğini söyleyen AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik, pazarlığın söz konusu olmadığını vurguladı

■ **TERÖR** örgütü elebaşı Abdullah Öcalan'ın PKK'ya yaptığı silah bırakma ve örgütü feshetme çağrısı gündemdeki yerini koruyor. AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik, terör örgütünün Irak ve Suriye'deki tüm unsurlarıyla tasfiye edilmesi gerektiğini söyledi.

■ **HİÇBİR** pazarlığın söz konusu olmadığını vurgulayan Çelik, "Bugün geldiğimiz noktada artık terörsüz Türkiye hedefine ulaşma zamanı olduğunu ifade ediyoruz" dedi. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2005'te Diyarbakır'da yaptığı konuşmayı hatırlatan Çelik, "Kürt sorununu da baş örtüsü sorunu da Cumhurbaşkanımızın iradesi sayesinde çözülmüştür" ifadelerini kullandı.

Her türlü rolü oynamaya hazırız

■ **TERÖR** örgütü PKK elebaşı Öcalan'ın silah bırakma ve fesih çağrısı tüm dünyada yankı buldu. Almanya ve ABD, çağrıyla memnuniyetle karşıladı. Açıklamaya Suriye ve Irak'tan da ilk tepkiler geldi. İKBY Başkanı Barzani, "Süreci başarılı kılmak için her türlü rolü oynamaya hazırız" dedi.

■ **OMURGASINI** terör örgütü PKK/YPG'nin oluşturduğu SDG elebaşı Mazlum Abdi, çağrının Suriye'deki Kürtlerle ilgili olmadığını söyledi. Terör örgütü PKK/PYD elebaşı Salih Müslim ise "Siyasi bir grup olarak faaliyet göstermemize izin verilirse silah bırakırız" diye konuştu.

Esad'ın kimyasal silah deposu ilk kez görüntülendi

■ **SURİYE'NİN** başkenti Şam'da devrik Esad rejiminin kimyasal silah depolamak amacıyla kullandığı tesis, ilk kez görüntülendi. Havadan çekilen görüntülerde tesisin yüksek bir tepede kurulduğu ve çevresinde yüksek toprak yığınlarının bulunduğu görüldü. / 7'DE

Yeni Epstein dosyaları açıklandı!

■ **ABD** Adalet Bakanı Pam Bondi, ABD'li pedofili milyarder Jeffrey Epstein ile ilgili uçur kayıtları ve diğer kritik bilgilerin de dahil olmak üzere bazı önemli belgeleri yayınladı. Dosyalarda merakla beklenen iletişim listesini bulundurmuyor. Belgelerin çoğu, dava sırasında zaten yayınlanmıştı. / 7'DE

GOLDEN STATE WARRIORS, ÜST ÜSTE 5. GALİBİYETİNİ ALDI 11'DE

BEŞİKTAŞ İLE KAYSERİSPOR, 48. KEZ KARŞI KARŞIYA GELECEK 11'DE

ISBN 978-924589276-2
789245 892762

Yemeğin kalorisı değil, dokusu korkutuyor

Tıkanma Bozukluğu olarak da bilinen ARFID'in, bireylerin belirli yiyeceklerle karşı yoğun bir reddetme veya kısıtlama davranışı sergilediği bir yeme bozukluğu olduğunu belirten uzmanlar, bu durumun kilo alma korkusuyla ilgili olmadığını söylüyor.

Yiyeceklerin dokusu, kokusu veya geçmişte yaşanan olumsuz deneyimler nedeniyle ARFID gelişebileceğini ifade eden Uzman Klinik Psikolog Uluğ Çağrı Beyaz, "Sebzeler, etler veya taneli yiyecekler sıklıkla reddedilenler arasında bulunur. Bu reddetme davranışının altında yatan nedenlere incelediğimizde ise daha çok duyuşsal hassasiyetler, yiyeceklerle ilgili travmatik deneyimler veya yemeğe karşı genel bir kaygı olduğunu görmekteyiz." dedi. Hem çocukluk hem de yetişkinlik döneminde görülebilen ARFID'in, yetersiz beslenmeye, kilo kaybına ve sosyal işlevsellikte bozulmalara yol açabileceğine dikkat çeken Beyaz, anksiyete, obsesif-kompulsif bozukluk ve otizm gibi rahatsızlıklarla birlikte görülebileceğini aktardı.

Üsküdar Üniversitesi NP Etiler Tıp Merkezi Uzman Klinik Psikolog Uluğ Çağrı Beyaz, Yeme Bozuklukları Farkındalık Haftası kapsamında bir çeşit yeme bozukluğu olan ARFID hakkında bilgi verdi.

ARFID'in nedeni kilo kaybı değil...

Tıkanma Bozukluğu olarak da adlandırılan ARFID'in bireylerin belirli yiyeceklerle karşı yoğun bir reddetme veya kısıtlama davranışı sergilediği ve DSM-5'te tanımlanan bir yeme bozukluğu türü olduğunu dile getiren Uzman Klinik Psikolog Uluğ Çağrı Beyaz, "Anoreksiya nervoza, bulimia nervoza gibi diğer yeme bozukluklarından temel farkını, ARFID'de kilo alma korkusu, beden imajı kaygısı veya zayıflama arzusu gibi motivasyonların bulunmaması olarak ifade edebiliriz." dedi.

ARFID sorununu yaşayan bireylerin, yiyeceklerin dokusu, kokusu, rengi veya geçmişte yaşadıkları olumsuz deneyimler (boğulma, kusma gibi) nedeniyle yemekten kaçındıklarını aktaran Beyaz, bu durumun, yetersiz beslenme, kilo kaybı ve sosyal işlevsellikte bozulmalara yol açabileceğini söyledi.

Hem çocukluk hem de yetişkinlik döneminde görülebilir

ARFID sorununu yaşayan bireylerin genellikle pürüzlü, yapışkan, sulu gibi belirli dokudaki, renkteki veya kokudaki yiyecekleri reddetme eğiliminde olduklarına dikkat çeken Uzman Klinik Psikolog Uluğ Çağrı Beyaz, "Sebzeler, etler veya taneli yiyecekler sıklıkla red-

dedilenler arasında bulunur. Bu reddetme davranışının altında yatan nedenlere incelediğimizde ise daha çok duyuşsal hassasiyetler, yiyeceklerle ilgili travmatik deneyimler veya yemeğe karşı genel bir kaygı olduğunu görmekteyiz." dedi.

Ayrıca, otizm spektrum bozukluğu gibi nörolojiksel durumların da ARFID'in ortaya çıkmasında rol oynayabildiğini vurgulayan Beyaz, "ARFID hem çocukluk hem de yetişkinlik döneminde görülebilir. Bununla birlikte çocuklukta başlayan bu sorun, tedavi edilmediğinde yetişkinliğe kadar devam edebilir. Çocuklarda yaygın olarak görülebilir; özellikle katı gıdalara geçiş sürecinde belirgin hale gelebilir. Yetişkinlerde ise genellikle çocukluktan gelen bir geçmişe sahiptir ve sosyal yaşamı, ilişkileri ve fiziksel sağlığı olumsuz etkileyebilir." şeklinde konuştu.

Farklı psikiyatrik rahatsızlıklar ARFID'e eşlik edebilir...

ARFID ile birlikte görülebilen diğer psikiyatrik rahatsızlıklara değinen Uzman Klinik Psikolog Uluğ Çağrı Beyaz, şunları söyledi: "ARFID sorununu yaşayan bireylerde sıklıkla anksiyeteye yönelik sorunlar, özellikle de sosyal manada anksiyete ve obsesif-kompulsif bozukluklar (OKB)

görülebiliyor. Ayrıca, otizm spektrum bozukluğu, dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu (DEHB) ve depresyon gibi rahatsızlıklar da ARFID'e etki edebilen diğer psikolojik sorunlar olabilir. Bu rahatsızlıklar, ARFID ile görülen örüntülerin şiddetini artırabilir ve tedavi sürecini karmaşık hale getirebilir."

ARFID'in erken teşhisi için çocuk dikkatle takip edilmeli...

ARFID'in erken teşhisi için ebeveynler, öğretmenler ve sağlık çalışanlarının dikkatli takibinin önemli olduğunu altını çizen Uzman Klinik Psikolog Uluğ Çağrı Beyaz, "Bu durum bazı belirtilerle

kendini gösterebilir. Çocuk belirli yiyecekleri sürekli reddedebilir ve bu durum büyüme gelişimini etkileyebilir. Yemek saatlerinde aşırı kaygı, ağlama veya öfke nöbetleri gösterebilir. Yetersiz beslenmeye bağlı kilo kaybı, yorgunluk veya konsantrasyon güçlüğü yaşayabilir. Sosyal ortamlarda yemek yemekten kaçınabilir" dedi.

Erken müdahale için bir psikolog, beslenme uzmanı veya bir psikiyatristten destek alınmasını öneren Beyaz, tedavide, duyuşsal maruz bırakma terapisi, bilişsel davranışçı terapi (BDT) ve aile temelli yaklaşımların fayda verebileceğini aktardı.

BÜLTEN HABERİ

Beynimizin gizemli dünyasına açılan pencere: Rüya

Rüyaların, beynimizin uyku sırasında belirli bölgelerinin farklı şekillerde çalışmasıyla oluştuğunu belirten uzmanlar, duyuşsal durumumuz ve bilinçaltı düşüncelerimizin rüyalarımızı şekillendirdiğini söylüyor.

Özellikle REM uykusunda aktif hale gelen beyin bölgelerinin, canlı ve hikâyesi olan rüyalar görmemizi sağladığını dile getiren Uzman Klinik Psikolog Zeynep Betül Alp, "REM uykusundan hemen sonra uyanan kişiler rüyalarını daha net hatırlayabilir. Ancak prefrontal korteksin düşük aktivite seviyesinden dolayı rüyalar hızla unutulmaya meyillidir." dedi. Bilinçli rüya (lucid dream) görenlerin, rüyalarının farkında olup içeriğini yönlendirebildiklerine dikkat çeken Alp, tekrarlayan rüyalar ve kabuslarınsa çözülmemiş psikolojik konuların bilinçaltımızdaki yansımaları olabildiğini aktardı.

Üsküdar Üniversitesi NİSTANBUL Hastanesi Uzman Klinik Psikolog Zeynep Betül Alp, rüya görme mekanizmasının nasıl çalıştığını anlattı.

Uyku sırasında beynin belirli bölgeleri farklı şekillerde çalışarak rüyaları oluşturuyor...

Rüyaların, beynimizin uyku sırasında belirli bölgelerinin farklı düzeylerde çalışmasıyla ortaya çıktığını hatırlatan Uzman Klinik Psikolog Zeynep Betül Alp, "Özellikle REM uykusunda, beyin sapı tarafından tetiklenen sinyaller, talamus aracılığıyla kortekse iletilir ve böylece canlı, hikâyesi olan rüyalar görmeye başlarız." dedi.

Bu süreçte amigdala ve hipokampus gibi duygularımızı ve hafızamızı yöneten bölgelerin aktif, mantıklı düşünme ve karar verme ile ilgili prefrontal korteksin aktivitesinin ise azalmış olduğunu dile getiren Alp, "Bu yüzden rüyalarda genellikle mantık dışı olaylarla karşılaşır; gerçek hayatta pek mümkün olmayan senaryolar yaşayabiliriz." açıklamasını yaptı.

Duyusal durumumuz ve bilinçaltı düşüncelerimiz rüyalarımızı şekillendiriyor!

Rüyalarımızın içeriğinin, günlük yaşantımız, zihnimizde kalan olaylar ve bilinçaltımızda biriken düşüncelerle şekillendiğini aktaran Uzman Klinik Psikolog Zeynep Betül Alp, "Gün içinde yaşadığımız duyuşsal yoğunluk, stres veya kaygılar, gece rüyalarımızda yeniden karşımıza çıkabilir. Örneğin, bir sınav stresi yaşayan kişi, rüyasında hazırlıksız bir şekilde sınava girdiğini görebilir. Bununla birlikte, uzun süredir bilinçaltısında kalan travmatik anılar veya bastırılmış duygular da rüyalar aracılığıyla işlenebilir." dedi.

REM uykusu dışındaki evrelerde de rüya görmenin mümkün olduğuna dikkat çeken Alp, "Rüya görmek yalnızca REM uykusuna özgü değildir. NREM (Non-REM) evrelerinde de rüyalar oluşabilir, ancak bu rüyalar genellikle daha kısa, daha az görsel ve daha düşünsel bir

yapıya sahiptir. REM rüyaları daha hareketli, hikâye gibi akan ve duyuşsal yönü güçlü rüyalar olurken, NREM rüyaları daha parçalı, daha az canlı ve genellikle düşünce akışına benzeyen içerikler barındırır" şeklinde konuştu.

Rüyaları hatırlamak alışkanlık meselesi...

Bazı insanlar rüyalarını daha net hatırlarken, bazılarının hiç hatırlamamasının kişisel beyin aktivitesiyle ilgili olduğunu aktaran Uzman Klinik Psikolog Zeynep Betül Alp, sözlerini şöyle sürdürdü: "Özellikle REM uykusundan hemen sonra uyanan kişiler rüyalarını daha net hatırlayabilir. Ancak prefrontal korteksin düşük aktivite seviyesinden dolayı rüyalar hızla unutulmaya meyillidir. Aynı zamanda rüya hatırlama alışkanlık meselesidir. Rüya günlüğü tutan veya rüyalarına dikkat eden kişiler, zamanla daha fazla rüya hatırlamaya başlar."

Bazıları rüyalarını yönlendirebiliyor...

Bilinçli rüya görme durumuna da değinen Uzman Klinik Psikolog Zeynep Betül Alp, "Lucid (bilinçli) rüya, kişinin gördüğünün farkında olduğu ve hatta rüyanın içeriğini kısmen kontrol edebildiği özel bir rüya durumudur. Bu tür rüyalarda prefrontal korteksin normalden daha fazla aktif olduğu görülür; yani bilinçli düşünme süreci rüya sırasında devreye girer. Lucid rüya gören kişiler, rüyalarında belirli seçimler yapabilir, olayları yönlendirebilir ve bazen gerçek hayatta mümkün olmayan deneyimler yaşayabilir." açıklamasını yaptı.

Çözülmemiş psikolojik konular tekrarlayan rüyalara neden olabiliyor...

Kabuslarınsa genellikle bilinçaltında yer etmiş korkularımızın, kaygılarımızın veya travmatik deneyimlerimizin bir yansıması olduğuna vurgu yapan Uzman Klinik Psikolog Zeynep Betül Alp, "Özellikle stresli, kaygılı dönemlerde kabuslar daha sık görülebilir. Tekrarlayan rüyalar ise genellikle çözülmemiş psikolojik konulara işaret eder. Zihnimiz, anlamlandıramadığı veya başa çıkamadığı bir durumu rüyalar aracılığıyla tekrar tekrar işlemeye çalışır. Bu tür rüyalar, bilinçaltımızın bize önemli bir mesaj vermeye çalıştığını gösterir." dedi.

Rüyaların, beynimizin gizemli dünyasına açılan pencereler olduğunu ifade eden Alp, "Günlük yaşantımız, duygularımız ve bilinçaltımız, uyku sırasında farklı şekillerde ortaya çıkabilir. Rüyaların bilimsel açıdan nasıl işlediğini anlamak, hem psikolojimizin hem de beynimizin çalışma sistemini çözmemize yardımcı olabilir." diyerek sözlerini tamamladı.

BÜLTEN HABERİ

Evde diş beyazlatırken dikkat!

Dişlerdeki lekeleri gidermek ve doğal beyazlıklarını artırma amacıyla diş beyazlatma işlemlerine sıklıkla başvurulduğunu belirten uzmanlar, bu işlemlerin genellikle kimyasal bir ajan kullanılarak yapıldığını söylüyor.

Evde kullanılabilen diş beyazlatma ürünlerinin, kontrolsüz ve aşırı kullanımında diş minesinin aşınması, hassasiyet ve diş eti tahrişine yol açabileceğine dikkat çeken Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Özge Mimir, "Ticari ürünler, genellikle yüzeysel lekeleri etkili bir şekilde giderir; ancak dişin iç yapısındaki sararmayı düzeltmek daha zordur." dedi. Profesyonel diş hekimi kontrolünde yapılan beyazlatma işlemlerinin daha güvenli ve etkili olduğunu vurgulayan Dr. Öğr. Üyesi Mimir, diş sağlığını korumak için mutlaka hekime danışılmasını önerdi.

Üsküdar Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Özge Mimir, diş beyazlatma için kullanılan ev tipi ürünlerin olası zararları hakkında bilgi verdi.

Diş beyazlatmanın, dişlerdeki lekeleri gidermek ve doğal beyazlıklarını artırma amacıyla yapılan estetik bir işlem olduğunu hatırlatan Dr. Öğr. Üyesi Özge Mimir, "Genellikle, dişlerdeki sararmaya neden olan yemek, içecek, sigara gibi faktörler nedeniyle lekelenmeler oluşur." dedi.

Beyazlatma işleminin, genellikle dişler üzerinde kimyasal bir ajan kullanılarak yapıldığını aktaran Dr. Öğr. Üyesi Mimir, bu ajanların dişlerin mine olarak adlandırılan dış sert

tabakasına nüfuz ettiğini ve lekelerin çözülmesine yardımcı olduğunu dile getirdi.

Uygun tedavi için diş hekimi muayenesi gerekir!

Beyazlatma işleminin, diş hekimi tarafından yapılacağı gibi, evde kullanılan ticari ürünlerle de uygulanabileceğini ifade eden Dr. Öğr. Üyesi Özge Mimir, "Birçok ticari diş beyazlatma ürünü, evde kolayca kullanılabilen, dişleri beyazlatmayı vaat eden çeşitli formlar sunar. Bunlar arasında beyazlatıcı diş macunları, jeller, karbon diş beyazlatma tozları ve LED ışıklı cihazlar yer alır" dedi.

Bu ürünlerin, genellikle dişlerin yüzeyindeki lekeleri gidermeye yardımcı olabildiğini ancak doğuştan sarı olan dişlerdeki beyazlatma etkisinin sınırlı olduğunu vurgulayan Dr. Öğr. Üyesi Mimir, şöyle devam etti:

"Çünkü bu tür dişlerde sararmının nedeni genetik faktörler veya diş yapısındaki doğal renklemeler olabilir. Bu nedenle ticari ürünler, genellikle yüzeysel lekeleri etkili bir şekilde giderir; ancak dişin iç yapısındaki sararmayı düzeltmek daha zordur. Bu sebeple diş hekiminin muayene yaparak mevcut renklemenin nedenini belirlemesi ve uygun tedavi planlamasını oluşturması gerekir."

Ticari diş beyazlatma ürünleri dişlerde ve diş etlerinde sorunlara yol açabilir!

Ticari diş beyazlatma ürünlerinin yanlış veya aşırı kullanımının dişlere zarar verebileceğine dikkat çeken Dr. Öğr. Üyesi Özge Mimir, bu potansiyel zararları şöyle açıkladı:

"Beyazlatma ürünlerinde genellikle aşındırıcı maddeler bulunur. Bu maddeler, aşırı kullanıldığında diş minesini üzerinde zayıflamaya yol açabilir. Zayıflayan mine, dişin iç yapısını açığa çıkarabilir ve daha hassas hale gelmesine sebep olabilir. Beyazlatma ürünleri, dişlerin sinirlerine ulaşabilecek kadar derine nüfuz edebilir. Bu durum, dişlerde geçici veya kalıcı hassasiyete yol açabilir. Beyazlatıcı jel veya diş macunlarının yanlış uygulanması, diş etlerinde tahrişe neden olabilir. Ayrıca diş etlerinin beyazlatma ajanlarıyla uzun süreli teması, diş eti dokusunda iltihaplanmaya veya hasara yol açabilir.

Bu nedenle, ticari ürünlerin kullanımı mutlaka diş hekimi kontrolünde olmalı ve hekimin söylediği yönergeler takip edilmeli."

Ticari ürünler daha yüzeysel bir beyazlatmaya olanak tanır!

Diş hekimi tarafından yapılan profesyonel beyazlatma işlemlerinde genellikle daha güçlü beyazlatıcı ajanlar ve özel teknikler kullanıldığını vurgulayan Dr. Öğr. Üyesi Özge Mimir, "Hekim, dişlerinizi muayene ederek kişisel ihtiyaçlarınıza göre en uygun beyazlatma yöntemini seçer. Bu, genellikle daha hızlı ve etkili sonuçlar verir. Ayrıca diş hekiminin kullandığı beyazlatıcılar, evde kullanılan ürünlere göre daha kontrollü bir şekilde uygulanır; bu da daha az risk taşır." dedi.

Ticari ürünlerinse genellikle daha düşük yoğunlukta beyazlatıcı ajanlar içerdiğini ve evde kullanım için uygun olduğunu ifade eden Dr. Öğr. Üyesi Mimir, "Ancak bu ürünler, genellikle dişlerin daha yüzeysel bir şek-

ilde beyazlatılmasına olanak tanır ve uzun süreli kullanımlarında zarar verme riski daha yüksektir. Ayrıca, ticari ürünlerin her diş yapısına uygun olup olmadığı her zaman garanti edilemez. Diş hekimi muayenesinde yapılan beyazlatma tedavisinden daha az bir beyazlamaya neden olur" açıklamasını yaptı.

Dişlerin beyaz kalma süresini uzatabilirsiniz...

Diş beyazlatma işlemi yapıldıktan sonra ise renklemelerin önüne geçmek için belirli gıda ve içeceklerden kaçınılması gerekebileceği uyarısını yapan Dr. Öğr. Üyesi Özge Mimir, "Asidik gıdalar, diş minenizi zayıflatabilir ve renk değişikliklerine neden olabilir. Asidik içeceklerin tüketimi sonrasında dişlerinizi fırçalamadan önce bir süre beklemek faydalı olabilir." dedi.

Dişlerin beyazlığını korumak için bazı önerilerde bulunan Dr. Öğr. Üyesi Mimir, sözlerini şöyle tamamladı:

"Dişlerinizi günde en az iki kez, florür içeren diş macunu ile fırçalayarak plak ve lekelerin birikmesini önleyebilirsiniz. Sigara, dişlerin sararmasına neden olan başlıca faktörlerden biridir. Bu nedenle sigara içmemeniz, dişlerinizin beyazlığını korumanıza yardımcı olur. Profesyonel diş hekimleri tarafından uygulanan aralıklı beyazlatma bakımları da dişlerin beyazlığını korumaya yardımcı olabilir.

Özellikle beyazlatma işlemi- nin ardından ilk 2 hafta bu talimatlara uymak dişlerin beyaz kalma süresini uzatır ve tedaviyi korumaya alır"

BÜLTEN HABERİ

Odaları karıştıran hemşire hastanın ölümüne neden oldu

Nevşehir'de Emine Ekinci hastanede yanlış kan verilmesi sonucunda hayatını kaybetmişti. Ekinci'nin ölümüne yol açan hemşire mahkemede "Olayda herhangi bir kastım yok. Sadece hasta odalarını karıştırdım" dedi. Duruşmada hazır bulunan Emine Ekinci'nin kızı Hicran Çelik de ifadesinde; olay günü annesinin yanında refakatçi olarak bulunduğunu ve hemşire Menekşe Y'nin savunmasını kabul etmediğini söyledi

NEVŞEHİR 5. Asliye Ceza Mahkemesinde görülen davaya tutuksuz yargılanan Hemşire Menekşe Y. ifadesinde Emine Ekinci'nin oğlu ve kızı katıldı. Mahkemeye sunulan Adli Tıp Kurumu raporuna göre, 'Yanlış kan verilmesi sonucu maktulün öldüğü sonucuna oy birliği ile karar verildiği' belirtildi.

"HASTA YAKINI UYARMADI"

İlk kez hakim karşısında savunma yapan Hemşire Menekşe Y. ifadesinde, "Leyla A.'ya takılması gereken kanı yanlışlıkla Emine Ekinci'ye taktım. Olayda herhangi bir kastım yok. Sadece hasta odalarını karıştırdım" dedi. Menekşe Y. ifadesinde, "Sabah doktor ile birlikte hastaları gezdik. Daha sonra doktor bey Emine Ekinci'ye potasyum vermemizi, Leyla A.'ya da kan vermemizi söyledi. Ben de daha sonra kan talep işlemlerini prosedüre uygun şekilde talep ettim. Kan üzerinde gerekli tüm incelemeleri yaparak kanı teslim aldım. Leyla A.'nın odasına gitmem gerekirken Emine Ekinci'nin odasına giderek, hem hastaya

hem de hasta yakınına bilgilendirmede bulundum ve üzerinde Leyla A.'ya ait olan kan transfer formunu Emine Ekinci'nin yakınına imzalatım. Hasta yakını da beni uyarmadı. Kan nakil işlemine başladıktan sonra odadan ayrıldım. 5-10 dakika sonra hasta yakınının çağırması üzerine odaya tekrar gittim. Gittiğimde hasta fenalaşmış ve kalbi durmuştu. Hemen mavi kod verdik ve sağlık personeli olarak yapmam gereken tüm işlemleri yaptım. Daha sonra hasta yoğun bakım doktorları tarafından yoğun bakım servisine alındı. Ben yanlış kan taktığımı yoğun bakım servisinde, ortopedi servisine dönünce öğrendim" dedi. Duruşmada hazır bulunan Emine Ekinci'nin kızı Hicran Çelik de ifadesinde; olay günü annesinin yanında refakatçi olarak bulunduğunu ve hemşire Menekşe Y'nin savunmasını kabul etmediğini söyledi. Çelik, "Hemşire Menekşe Y. kan transfer işlemini gerçekleştirmedi önce bana bir takım evraklar imzalatı. Ne imzaladığımı bakmadım. Kendisinden şikayetçiyim" dedi. Duruş-

mada Menekşe Y'nin tutuksuz yargılanmasına ve bir sonraki duruşmanın 20 Mart tarihin görülmesine karar verildi.

NE OLMUŞTU? 2023 yılı Ağustos ayında Nevşehir Devlet Hastanesinde yaşananmıştı. Kırk bacağından ameliyat olan Emine Ekinci (75), ameliyat sonrası ortopedi servisine alındı. İddiaya göre, ameliyat sonrasında hastaya sağlık

personeli tarafından bir başka hasta için getirilen kan verildi. Kan nakli sırasında fenalaşan ve kalbi duran kadına ilk müdahale serviste yapıldı. Emine Ekinci daha sonra Kayseri Şehir Hastanesi yoğun bakım ünitesine sevk edildi. Burada tedavi altına alınan talihsiz kadın, yapılan tüm müdahalelere rağmen hayatını kaybetti. (AJANSLAR)

Soma'daki maden faciasına ilişkin 28 kamu görevlisinin yargılanması sürdü

MANİSA'NIN Soma ilçesinde 11 yıl önce 301 işçinin hayatını kaybettiği maden faciasıyla ilgili haklarında dava açılan 28 kamu görevlisinin yargılanmasına devam edildi. Soma 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülen duruşmaya sanıklar katılmadı. Sanık avukatları, dava dosyasındaki bilirkişi raporunun yetersiz olduğunu savunarak, yeni bilirkişi raporu hazırlanması talebini yineledi. Müşteki aileleri ve avukatları da davanın "görevi kötüye kullanma" suçlamasıyla açılmasının yanlış olduğunu iddia ederek, farklı illerde benzer olayların yaşandığı yargılamaların iddianamesini mahkemeye sundu. Olayda birden fazla kişinin ölümü ve yaralanmasının söz konusu olması nedeniyle mahkemenin görevsizlik kararı vermesini isteyen müşteki avukatları, dosyanın ağır ceza mahkemesine sevk edilmesi taleplerini tekrarladı. Taleplerin ardından duruşma savcısı mütalaasını sundu.

Savcı, hakkında dava açılan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu görevlilerinin, 2009 ila 2014 yılları arasında söz konusu maden ocağında denetimlerde bulunduğunu belirterek, eksikleri görmediğini ya da göremediğini, söz konusu sanıkların görevlerini layığıyla yerine getiremediğini ya da ihmallerinin bulunduğunu kaydetti. Bazı sanıkların söz konusu maden ocağını bir kez, bazıların ise birden fazla kez denetlediğini ifade eden savcı, birden fazla denetimde bulunan kamu görevlilerinin görevi ihmâl ya da kötüye kullanma suçunu zincirleme işlediği iddiasıyla bu sanıkların cezalarının artırılmasını talep etti. Mütalaadan sonra sanıkların, söz konusu suçlardan cezalandırılmasının yanlış olduğunu savunma müşteki avukatları, mütalaaya karşı savunma hazırlamak için hakimden süre istedi.

Müşteki avukatlarının görevsizlik talebinin hüküm duruşmasında değerlendirilmesine karar veren hakim, taraf avukatlarının mütalaaya karşı savunma hazırlaması için duruşmayı erteledi. Duruşma sonrası açıklama yapan madenci ailelerinin avukatlarından Murat Kemal Gündüz, savcının mütalaasında talep ettiği cezaların sanıklar için bir ceza değil ödül olduğunu öne sürerek, "Mütalaada tüm kusurları tespit etmesine karşın sanıklar hakkında görevi kötüye kullanma suçundan cezalandırma istedi. Haliyle bu suçun alt sınırı 6 ay, üst sınırı 2 yıl. Zaman aşımı gündeme gelecek, bu bilinen bir şey. Genel olarak savcılık mütalaasına karşı beyanda bulunmak üzere süre verildi. Duruşma 29 Nisan'a ertelendi." dedi.

Maden faciası ve dava süreci: Soma Kömürleri AŞ'nin işlettiği, yaklaşık 5 bin kişinin çalıştığı maden ocağında 13 Mayıs 2014'te vardiya değişimi sırasında çıkan yangının ardından galeriler dumanla dolmuş, 96 saat süren çalışmalar sonucu 486 işçi kurtarılmış, 301 işçinin cesedine ulaşılmıştı. Olayın ardından Soma Kömür İşletmeleri AŞ Yönetim Kurulu Başkanı Can Gürkan, Genel Müdürü Ramazan Doğru, İşletme Müdürü Akın Çelik, teknik müdür İsmail Adalı, teknik nezaretçi Ertan Ersoy ve emniyet teknikeri Mehmet Ali Günay Çelik tutuklanmış ve "Soma Maden Faciası Davası" süreci başlamıştı. Yargıtay 12. Ceza Dairesinin yerel mahkeme kararını bozması sonrası yeniden yapılan yargılamada Can Gürkan'a 20 yıl, maden mühendisleri Adem Ormanoğlu ve Efkân Kurt'a 12 yıl 6'şar ay hapis cezası verilmiş, Haluk Evînci ise beraat etmişti. Yargıtay 12. Ceza Dairesi, yeniden yargılama sürecinin tamamlanmasının ardından 4 Nisan 2022'de yerel mahkemenin kararını onamıştı. Olayda ihmalleri bulunduğu suçlamasıyla 28 kamu görevlisi hakkında Soma Cumhuriyet Başsavcılığınca hazırlanan iddianame Soma 2. Asliye Ceza Mahkemesince kabul edilmişti.

Bebeğini boğup poşetle araziye attı: 2 tutuklama

ŞIRNAK'IN Silopi ilçesi Cudi Mahallesi'nde meydana gelen trajik olayda, 24 yaşındaki A.S., doğurduğu bebeğini öldürdüğü gerekçesiyle tutuklandı. Olay, 21 Ocak'ta yaşandı. A.S., ailesine ait bahçedeki lavaboda bir kız bebek dünyaya getirdi. Ancak, bebeğin ağzını önce eliyle kapatarak, ardından bir ip ile boğarak öldürdüğü belirlendi. A.S., iki hafta boyunca bebeğin cansız bedenini bir termosta sakladı ve daha sonra Ö.O. ve H.T.'nin yardımıyla cesedi Esenli köyü yakınlarındaki boş bir araziye bıraktı.

POLİS HAREKETE GEÇTİ, ZANLILAR YAKALANDI

Olay, vatandaşların ihbarı üzerine ortaya çıktı. Yapılan incelemelerde, Silopi İlçe Emniyet Müdürlüğü ekipleri A.S.'yi tespit ederek gözaltına aldı. Soruşturma kapsamında, A.S. "nitelikli kasten öldürme", Ö.O. ise "suç delillerini yok etme" suçlamasıyla adliyeye sevk edildi. Mahkeme tarafından iki şüpheli tutuklanarak cezaevine gönderildi. Olayın diğer şüphelisi H.T.'nin yakalanması için güvenlik güçlerinin çalışmaları sürüyor. Yetkililer, soruşturmanın derinleştirilerek devam ettiğini belirtti. (AA)

Ayşe-Mehmet Polat Sitesi için iki kamu görevlisine iddianame

Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat depremlerinde Gaziantep'in Şehitkamil ilçesi Atatürk Mahallesi'ndeki altı bloklu Ayşe-Mehmet Polat Sitesi'nin dört bloğunun yıkılması sonucu 134 kişi yaşamını yitirdi, 10 kişi de yaralandı. Gaziantep Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hazırladığı iddianamede, dönemin Şehitkamil Belediyesi imar müdürü Güllü Alırcı ile inşaat mühendisi Sedat Tüzüngüven'in "projede gerekli fen ve teknik şartlara uymayan, eksik ve hatalı projeleri onayladıkları" belirtildi

GAZİANTEP Cumhuriyet Başsavcılığı, 6 Şubat depremlerinde Ayşe-Mehmet Polat Sitesi'nin yıkılması sonucu 134 kişinin yaşamını yitirmesine ilişkin iki kamu görevlisi hakkında iddianame hazırladı. İddianamede, dönemin Şehitkamil Belediyesi imar müdürü Güllü Alırcı ile inşaat mühendisi Sedat Tüzüngüven'in "projede gerekli fen ve teknik şartlara uymayan, eksik ve hatalı projeleri onayladıkları" belirtildi. Kahramanmaraş merkezli 6 Şu-

bat depremlerinde Gaziantep'in Şehitkamil ilçesi Atatürk Mahallesi'ndeki altı bloklu Ayşe-Mehmet Polat Sitesi'nin dört bloğunun yıkılması sonucu 134 kişi yaşamını yitirdi, 10 kişi de yaralandı. Gaziantep Cumhuriyet Başsavcılığı, sitenin müteahhidi ve fenni müessili Mehmet Ertan Akay ve mimari proje müellifi Altan Bayhan hakkında "bilinçli taksirle birden fazla kişinin ölümüne neden olma" suçundan dava açtı. Gaziantep 7. Ağır Ceza Mahkeme-

si'nde 17 Ocak'ta görülen karar duruşmasında müteahhit ve fenni müessili Mehmet Ertan Akay'a 21 yıl 9 ay ve mimari proje müellifi Altan Bayhan'a da 12 yıl hapis cezası verildi. Mahkeme, iki sanığa da "iyi hal indirimi" uygulamadı. Gaziantep Cumhuriyet Başsavcılığı'nın dönemin Şehitkamil Belediyesi imar müdürü Güllü Alırcı ile belediye inşaat mühendisi olarak çalışan Sedat Tüzüngüven hakkında "taksirle ölüme ve yaralanmaya neden olma" suçundan hazırladığı iddianame Gaziantep 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi. İddianamede, şu ifadeler yer verildi: "Ayşe-Mehmet Polat Sitesi'nin A1, A3, B2 ve B3 bloklarının yıkılmasında yapım sürecinde gerekli fen ve teknik şartlara uymayan, eksik ve hata içeren projeleri onaylayan dönemin Şehitkamil Belediyesi personelleri şüphelilerden inşaat mühendisi olan Sedat Tüzüngüven ve imar müdürü olan Güllü Alırcı'nın üzerlerine atılı 'taksirle ölüme ve yaralanmaya neden olma' suçunu işlediklerine dair haklarında dava açmaya yeter şüpheye ulaşıldığı anlaşılmıştır." (AA)

Kadına cinsel saldırıda bulunduğu gerekçesiyle polise 10 yıl 6 ay hapis

İZMİR'DE evine bıraktığı kadına cinsel saldırıda bulunduğu iddiasıyla haklarında dava açılan polis memuru 10 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı. İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesindeki duruşmaya, tutuksuz müşteki sanık polis S.A., tutuksuz müşteki sanık Büşra K. ile taraf avukatları katıldı. Müşteki sanık Büşra K., sanığın cezalandırılmasını istediğini belirtti.

Polis S.A. ise sağlık problemleri olduğunu savunarak, beraatini talep etti. Büşra K'nin polis merkezine geldiğinde ya-

rım saat kadar kaldığını ve polis arkadaşlarıyla evine bıraktıklarını, bu sırada kadının rızasıyla evinin önüne gittiğini anlatan S.A., "Kapısı açılmadı, zorlandı. 'Kapının arkasında hasar var' dedi. Ben de gittim. Kapıya bakarken bir anda silahımı alıp bana ateş etti. Olay esnasında kafamı yere eğdim. 30 yıllık polisim ilk ifadeler doğrudur. 'Bana polis memuru sarıldı, arkadan alıp ateş ettim' diyor. Bana saldırdı diyor ama 1 tane darp izi yok. Bu işi yapacak olsam neden yanımda polisle gide-

yim. Ben bu kadının psikolojisinin iyi olduğunu düşünmüyorum. Eşime sahte hesaplardan mesaj atıyor. İddia edildiği gibi taciz, sarkıntılık yok. Bu dosyada ailem mağdur oldu. Yalan ifadelerini sosyal medyada yayınıyor. Mağdur olan benim." diye konuştu. Cumhuriyet savcısı, S.A'nın cinsel istismar ve konuk dokunulmazlığından cezalandırılmasını, Büşra K'nin ise beraatini talep etti. Mahkeme, müşteki sanık S.A'ya cinsel saldırı suçundan 6 yıl hapis cezasına verirken, kamu görevli-

si olması nedeniyle ceza yarı oranında artırarak 9 yıl hapis cezasına çarptırdı. Konut dokunulmazlığı için de 1 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırılan S.A'ya takdiri indirim uygulanmadı. Müşteki sanık Büşra K. ise öldürmeye teşebbüs suçunun meşru müdafaa kapsamında olduğu belirtilerek beraat etti.

Olay: Karabağlar ilçesinde 31 Ocak 2024'te ikinci evliliğinde şiddetli geçimsizlik yaşadığı belirtilen Büşra K. (33), boşanma davası açtığı eşinin eve gelmesi

üzerine KADES uygulamasından yardım istemiş, eve gelen polis memurları kadını karakola götürmüştü. Karakoldaki işlemlerin ardından polislerce eve bırakılan Büşra K., evinin girişine kadar gelen S.A'nın kendisine cinsel saldırıda bulunduğu iddiasıyla polisin beylik tabancasıyla S.A'yı vurmuştu. Olayın ardından kadın ve polis hakkında başlatılan soruşturma kapsamında Büşra K. tutuklanmış, polis memuru S.A. da tedavisinin ardından açığa alınmıştı. (AA)

Dünyadaki teknoloji ihracat yarışı ve Türkiye: Son veriler ne söylüyor?

2010'da yüksek teknoloji ihracatı 1,9 milyar dolar olan ülkemiz 140 ülke arasında 42'nci sıradayken 2023'te bu alandaki performansını 8,5 milyar dolara yükselterek 35'inci sıraya yükseldi

SER DANIŞMANLIK Genel Müdürü Dr. Ömer Özdiç, dünyada teknolojik gelişmeler üzerine yaşanan rekabeti ve Türkiye'nin bu alandaki konumunu AA Analiz için kaleme aldı.

Geçen haftalarda Çinli bir yapay zeka şirketi yeni büyük dil modeli DeepSeek R-1'i pazara sundu ve teknoloji dünyası bu haberle çalkalandı. Birkaç hafta içinde 10 milyonlarca kişi tarafından kullanılmaya başlanan bu yazılım, muadillerine göre çok daha az çiple geliştirilmişti. Bu gelişme ChatGPT'nin yaygınlaşmasına müteakip son bir yıldır, yapay zekanın gelişiminin önündeki en büyük engel olarak konuşulan çip ihtiyacının altında o kadar da büyük olmayabileceğini göstermiş oldu. Esas ses getiren gelişme ise bu yeniliğin kendisi değil, Çin'de ortaya çıkmasıydı. Çin'in bugünün derin teknoloji (Deep Tech) alanlarından birinde beklenenden çok daha kısa sürede bir adım öne geçmesi birçok kişiyi şaşırttı.

DÜNYADA YENİDEN TEKNOLOJİK REKABET RÜZGARLARI

2. Dünya Savaşı sırasında Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Almanya arasında, Soğuk Savaş esnasında ise Rusya ve ABD arasında cereyan eden teknoloji rekabetinin rüzgarını bugün yine hissediyoruz. Bu sefer cephenin bir tarafında Çin diğer tarafında ise başta ABD olmak üzere teknoloji geliştiren Batılı ülkeler yer alıyor. Eski zamanlarda yarışın şiddeti daha ziyade askeri sahada hissedilir, diğer etkilerin hissedilmesi ise daha uzun zaman alırdı. Oysa bugünkü yarışın ekonomik ve toplumsal yansımaları çok daha hızlı oluyor. Örneğin, DeepSeek R-1'in duyurulmasının üzerinden henüz birkaç gün geçmemiştir ki geçtiğimiz yıl yapay zekanın büyük donanım kaynakları gerektireceği varsayımı sebebiyle piyasa değeri oldukça fazla yükselen donanım tedarikçisi ABD'li Nvidia şirketinin hisse senetleri 500 milyar dolar değer kaybıyla tarihin en büyük günlük düşüşünü yaşadı.

Yapay zeka sahası, bu yıkıcı rekabetin görüldüğü tek yer değil. Bugün elektrikli araçlarla ilgili başta batarya ve otomotiv elektroniği konusunda yaşanan gelişmeler Alman otomotiv endüstrisinin geleceğini tehdit etmeye başladı. Bu yarışın bir diğer yansımaları da kendi hayatımızda gözlemledik. 2000'li yıllardan itibaren mobil teknoloji piyasasında yaşanan sert dönüşüm hem günlük alışkanlıklarımızı derinden etkiledi hem de farklı ülkelerin teknoloji ihracatında büyük dalgalanmalara sebep oldu. Örneğin, 2007'de cep telefonu pazarının en büyük oyuncusu Nokia'ya ev sahipliği ya-

pan Finlandiya o yıl 15 milyar dolarlık performansla dünyadaki 24'üncü yüksek teknoloji ihracatçısıyken mobil teknoloji piyasasındaki değişimler sebebiyle bugün 5 milyar dolarla 39'uncu sırada yer alıyor. Yukarıdaki örnekleri çoğaltmak mümkün ancak tüm bu gelişmelerin bizi karşı karşıya bıraktığı şey nitelikli teknolojinin şu an tarih sahnesinde ekonomik, siyasi ve toplumsal gelişmelerin en belirleyici aktörlerinden biri haline geldiği gerçeğidir. Nitelikli teknoloji geliştirmenin yolu da araştırma ve geliştirme (AR-GE) ve inovasyondan geçer. AR-GE ve inovasyonu ayrı ayrı zikretmemizin gerekçesi ise şudur: AR-GE teknoloji geliştirmeyle ilgili faaliyetleri kapsarken; inovasyon gerek AR-GE gerek farklı girişimler sonucunda ortaya çıkan yeniliklerin ticari başarıya dönüşmesini ifade etmektedir. Ülkeler bu sebeple AR-GE ve inovasyon kapasitesini artırmaya yönelik politikalarını ekonominin merkezinde konumlandırıyor. Bunun için müstakil bakanlıklar ve üst düzey kurumlar ihdas ediyor, strateji belgeleri yayımlanıyor ve uluslararası işbirlikleri kuruluyor. Bu kapsamda, Avrupa Birliği (AB) Çerçeve Programları gibi büyük ölçekli destek programları organize ediliyor. En önemlisi de ülkeler bu tür faaliyetlerin esas kaynağı konumundaki beşeri sermayeyi kapmak için birbirleriyle kıyasıya yarışıyor.

TÜRKİYE'NİN TEKNOLOJİ İHRACAT YOLCULUĞU

Peki bu yarışta Türkiye'nin yeri neresi? Bilindiği gibi döviz açığı ülkemizin Osmanlı Devleti'nden itibaren devam eden en büyük iktisadi sorunlarından biridir. Bu açığın başlıca sebepleri enerjide ve belirli ürünlerde dışa bağımlılıktır. Bu sorun için yazılan reçetelerin satırları yüz yıldan fazla zamandır pek değişmedi. Nitelikli imalat yapmak ve bu ürünleri ihraç etmek yaşadığımız sorunun çözümlüdür. Ülkemiz bu sayede döviz açığını kapatarak istikrarlı bir para birimine kavuşabilir ve teknolojiye dışa bağımlı olmayan, müreffeh bir seviyeye erişebilir. Bu noktada, günümüze kadar hangi mesafeyi katettiğimizi görebilmek için "nitelikli imalat" alanındaki performansımızı nitelikli teknoloji ihracatını, AR-GE ve inovasyon faaliyetlerimizin izleri üzerinden takip etmeye çalışacağız.[1]

Nitelikli teknoloji ihracatımızın gelişimini 10 yıllık periyotlar halinde incelediğimizde 1990'da 1,8 milyar dolarla 70 ülke içinde 36'ncı sırada yer alan ülkemizin 2000'e gelindiğinde 136 ülke içinde 33'üncü sıraya yerleşerek tutarını 3 kat artırdığı görülüyor. 2010'a gelindiğinde ise Türkiye tutarını 10 yıl öncesine göre 4 kattan fazla artırarak 139 ülke içinde 26'ncı sıraya çıkıyor. Son yılın yani

2022'nin paylaşılan verilerine göre ise Türkiye artık 131 ülke içinde 27'nci sırada. 1990'dan beri büyük ölçekte (>25 milyar dolar) nitelikli teknoloji ihracatı yapan 37 ülke arasında artış oranı bakımından ülkemizin 7'nci sırada olduğunu görüyoruz. 2010'dan sonra son veriyeye kadarki artış oranında ise Türkiye 10'uncu sırada yer alıyor.

Burada dikkat çeken husus, nitelikli teknoloji ihracatı kaleminde son 10 yıldaki hızlanmamızın yavaşlamış olması. Nitelikli teknoloji bu bağlamda iki sınıfa ayrılıyor. İlaç, elektronik ve havacılık sektörünün oluşturduğu yüksek teknoloji sınıfıyla; otomotiv, makine, elektrikli ev eşyası, kimya gibi sektörlerden oluşan orta yüksek teknoloji sınıfı. Orta yüksek teknoloji ihracatımızın, diğerinin 10 katına yaklaşması sebebiyle buradaki trend bize orta yüksek teknolojiye geçişi daha çok veriyor. Nitelikli teknoloji içinde yüksek teknolojinin yerine baktığımızda bu sefer başka bir tabloyla karşılaşyoruz. 2010'da yüksek teknoloji ihracatı 1,9 milyar dolar olan ülkemiz 140 ülke arasında 42'nci sıradayken 2023'te bu alandaki performansını 8,5 milyar dolara yükselterek 35'inci sıraya yükseldi. Bu bağlamda Türkiye, 2010'da kendisinden yukarıda olan Finlandiya, Brezilya, Norveç, Avustralya, Portekiz gibi ülkeleri geçti. Türkiye bu performansıyla 5 milyar dolar üzerinde yüksek teknoloji ihracatı yapan 40 ülke içinde 2010'dan 2023'e en çok artış oranı yakalayan 3'üncü ülke konumunda. Bu artış oranında üstümüzde yer alan iki ülke Hong Kong ve Vietnam iken İrlanda, Hindistan ve Polonya altımızda yer alan ülkeler arasında. Ülkemizin bu alandaki yükselişinin özellikle 2021'den itibaren hızlandığını ve bu yükselişin daha ziyade başta havacılıkta kullanılanlar olmak üzere askeri teknolojilerden kaynaklandığını da not etmekte fayda var. Elektronik ve ilaç sektöründeki artışın da çok geride kalmadığını söyleyebiliriz. Hem genel anlamda teknoloji ihracatı hem de yüksek teknoloji ihracatındaki uluslararası yarışı özetlersek son yıllarda iki önemli trend olduğunu söylemek mümkün. Bu trendleri Uzakdoğu ve Doğu Avrupa ülkelerinin yükselişi olarak tanımlayabiliriz. Türkiye'nin ise bu havzalar dışında kalan ama onlara yakın artışlar kaydeden dünyadaki birkaç ülkeden biri olduğunu görüyoruz.

AR-GE FAALİYETLERİNİN NİCELİĞİ VE NİTELİĞİ

Son yıllarda artış yakalamaya başladığımız yüksek teknoloji ihracatını sürdürülebilir kalmanın yolu AR-GE ve inovasyon faaliyetlerinden geçiyor. Dolayısıyla, bu alandaki gidişatımız büyük önem arz ediyor. Doğrudan AR-GE faaliyetlerine baktığı-

mızda önemli mesafeler kat edildiğini görmek mümkün. Örneğin, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ülkelerinin geneline bakıldığında araştırmacı istihdamının son 5 yıldaki artış oranında 1'inci olduğumuzu görüyoruz. AR-GE harcamalarının tutarı bazında da benzer bir performans görülebiliyor. Ulusal patent başvurularında da önemli artışlar kaydediyoruz. Yine yazılım, havacılık, elektronik gibi bilgi yoğun sektörlerin istihdamı, ciro ve ihracatına baktığımızda özellikle son 5-6 yılda büyük sıçramalar gözlemleyebiliyoruz.

Detaylara odaklandığımızda bu sefer açıklarımızı görmeye başlıyor ve önümüzde kat etmemiz gereken daha çok yol olduğunu anlıyoruz. Örneğin, özel sektördeki 200 bin AR-GE personeli içinde doktora mezunlarının sayısı yalnızca 6 binlerde. Oysa sadece son yılda doktordan mezun olanların sayısı 12 bin civarında. Bu da AR-GE'nin niteliğini artıracak olan üniversite ve sanayi arasındaki geçişkenliğin hala sınırlı olduğuna dair önemli bir göstere. Yine uluslararası patent sayısının düşüklüğü de küresel çapta yenilik üretmek ve farklılaşmak konusunda hala istediğimiz yerde olmadığımızı gösteriyor. Birkaç firmaya yapılan yatırımları dışarıda bırakırsak girişim sermayesi pazarının henüz 1 milyar doların altında olması eksiklerimizin başka bir boyutuna daha işaret ediyor. Yine yazılım sektöründeki büyümenin içinde derin teknoloji (Deep Tech) faaliyetlerinin sınırlı kaldığını elimizde net veriler olmasa da sektör bilgisinden gözlemlemek mümkün. Yukarıda sıralanan ümit verici gelişmeler ne kadar güçlü taraflarımız olarak görüyorsak gelişime açık alanlarımıza da o ölçüde eğilmemiz ve stratejik bir akulla buralara odaklanmamız gerekiyor. 2010'a kadar daha ziyade orta yüksek teknolojide sergilediğimiz büyümenin birçoğunun uluslararası rakiplerden kaynaklanan sebeplerle yavaşladığı bir dönemde yüksek teknolojide ve yazılımda son yıllarda yakaladığımız ivmeyi sürdürebilmek için çok hızlı bir şekilde kurumsal kapasitemizde önemli iyileşmeler sağlamamız gerekiyor. Başta entelektüel sermayenin farklı katmanlarıyla geliştirilmesi olmak üzere gerekenleri yaptığımız takdirde bizden çıkacak nice DeepSeek'ler sırasını bekliyor!

[1] Bu yazıda kullanacağımız veriler için Dünya Bankası istatistiklerinden (<https://data.worldbank.org/>) ve SER Akademi tarafından yayımlanan Türkiye 2024 Ar-Ge ve inovasyon raporundan (<https://serakademi.com/ser-turkiye-2024-ar-ge-ve-inovasyon-raporu-yayimlandi/>) yararlanıldı.

[Dr. Ömer Özdiç, SER Danışmanlık Genel Müdürüdür.]

Sirkeci-Kazlıçeşme Raylı Sistem Hattı 3,7 milyon yolcu taşıdı

Uraloğlu, 26 Şubat 2024'te hizmete verilen Sirkeci-Kazlıçeşme Hattı'na ilişkin yazılı açıklama yaptı.

Sirkeci-Kazlıçeşme Hattı'nın, bugüne kadar 3 milyon 781 bin 26 yolcuya hizmet verdiğini bildiren Uraloğlu, Sirkeci, Cankurtaran, Kumkapı, Yenikapı, Cerrahpaşa, Kocamustafapaşa, Yedikule ve Kazlıçeşme olmak üzere 8 istasyonu kapsayan hattın, İstanbul'un tarihi ve kültürel mirasını yansıtan bir güzergahta yer almasıyla turizme de önemli katkılar sunduğunu aktardı.

Uraloğlu, Marmaray ile entegre 8,3 kilometrelik hattın inşasında, tarihi surlar ile diğer kültürel miras alanlarının korunulduğunu ve modern ulaşım tarihi doku uyumunun sağlandığını kaydetti.

Günde toplam 83 seferle hizmet veriliyor

Sirkeci-Kazlıçeşme arasında, saat 06.00'dan 23.00'e kadar 25 dakikalık aralıklarla günde toplam 83 seferle hizmet verildiği bilgisini paylaşan Uraloğlu,

"Seyahat süresi Sirkeci-Kazlıçeşme arasında 17 dakika, Kazlıçeşme-Sirkeci arasında ise 19 dakika. E-32000 setleriyle işletilen hat, sefer başına 1637 yolcu kapasitesine sahip." değerlendirmesinde bulundu.

Uraloğlu, proje alanının toplam 215 bin metrekare olduğunu, çalışma alanının 92 bin 450 metrekaresinin ise demir yolu ulaşımı için kullanıldığını belirtti.

Geri kalan 122 bin 550 metrekarenin ise yaya yürüme alanı, bisiklet, skuter parkuru, dinlenme ve rekreasyon alanları olarak düzenlendiğini aktaran Uraloğlu, bu alanı vatandaşların yaya kullanımına açarak, İstanbul'a şehrin tam kalbinde büyük bir yeşil alan kazandırdıklarını vurguladı.

Söz konusu proje kapsamında yaşam konforunu artıracak diğer düzenlemeleri de gerçekleştirdiklerine değinen Uraloğlu, raylı sistem, yaya ve mikro mobilité araçları, sosyal aktivite alanları oluşturken, yaya ve kara yolu alt geçitlerini de rehabilite ettiklerini kaydetti.(AA)

İş dünyası temsilcileri büyüme rakamlarını değerlendirdi

Türkiye ekonomisinin 2024'te yıllık bazda yüzde 3,2 büyümesinin sevindirici ve kıymetli olduğunu belirten iş dünyası temsilcileri, son çeyrekte sanayi üretiminde yaşanan ivmelenmeye dikkati çekti.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2024'e ilişkin üretim yöntemiyle hesaplanan gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) sonuçlarını açıkladı. Buna göre, Türkiye ekonomisi, geçen yıl yüzde 3,2, 2024'ün son çeyreğinde de yüzde 3 büyüme kaydetti.

Türkiye ekonomisi 2024'te yüzde 3,2 büyüdü

Türkiye, 2024'te OECD'nin en hızlı büyüyen iki ekonomisinden biri oldu. Üretim yöntemine göre cari fiyatlarla GSYH, 2024'te bir önceki yıla göre yüzde 63,5 artarak 43 trilyon 410 milyar 514 milyon lira olarak gerçekleşti. Kişi başına GSYH değeri, 2024'te cari fiyatlarla 507 bin 615 lira (15 bin 463 dolar) olarak hesaplandı.

İş dünyası temsilcileri, 2024 yılına ilişkin büyüme verilerini AA muhabirine değerlendirdi.

"Büyümenin ve yatırımların son çeyrekte yönünü yukarı çevirmesi sevindirici"

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, 2024'ün bir yandan dezenflasyon süreci, bir yandan da küresel ekonomik görünüme ilişkin riskler sebebiyle zor bir yıl olduğunu belirterek, "Bunların da etkisiyle yılın ilk çeyreğine yüzde 5,4 büyümeyle başladıktan sonra ikinci ve üçüncü çeyrekte büyümemiz sırasıyla yüzde 2,4 ve 2,2'e gerilemişti." ifadesini kullandı.

Özellikle sanayi üretimindeki negatif büyümenin dikkatle takip edilmesi gerektiğini dile getirdiklerini anlatan Olpak, iş dünyası olarak son çeyrekte yakalanan büyümenin tekrar yüzde 3'e yükselmesini ve sanayi üretiminin ekviden artıya geçerek yüzde 1,4 artmasını, yıllık büyümenin ise yüzde 3,2 şeklinde olmasını sevindirici bulduklarını vurguladı.

Olpak, sanayi üretiminin pozitifleşmesine ilaveten tüm sektörlerin büyümeye pozitif katkı vermesinin de olumlu olduğunu altını çizerek, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Talep tarafında baktığımızda ise hane halkı tüketiminin yüzde 3,9 artarak büyümede öncü olmasıyla birlikte, yılın başındaki yüzde 7,3'ten bu seviyeye inmesi bir başka başlık. Yatırımların yılın ikinci ve üçüncü çeyreğindeki sifırı yakın büyümesinden sonra yüzde 6,1'e yükselmesi önemli. Diğer taraftan, son çeyrekte ihracatımızın büyümeyle ek katkı vermesi, dikkatle takip etmemiz gereken bir diğer başlık. 2025'te gerek ABD'nin uygulamaya koyduğu korumacı politikaların küresel ticarete olumsuz yansımaları gerek jeopolitik riskler önümüzdeki önemli başlıklar olacaktır. DEİK olarak ihracatımızı ve uluslararası yatırımlarımızı artırmak için ticari diplomasi faaliyetlerimizi büyük gayretle sürdüreceğiz."

"Veriler, finansal istikrar ve enflasyonla mücadelede adanmış bir yıl için önemli"

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagic de Türkiye'nin 2024'te yakaladığı yüzde 3,2'lik büyümenin, finansal istikrar ve enflasyonla mücadelede adanmış bir yıl için önemli ve kıymetli bir oran olduğunu belirtti.

Açıklanan verilerin geleceğe ilişkin ipuçlarını da içerdiğine işaret eden Avdagic, yatırımlardaki büyümenin son çeyrekte yeniden hızlanmasının umut verici olduğunu bildirdi.

Avdagic, 2024 yılında büyümeyle en yüksek katkıyı veren kalemin 2,4 puanla iç tüketim olduğunu kaydederek, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Hem milli gelirimizi artırmak hem de enflasyonda kalıcı düşüş oranlara kavuşmak için büyümenin ana taşıyıcısı net ihracat ve yatırım olmalıdır. Büyüme kompozisyonumuzda ihracat ve yatırım ağırlıklı yapıya kavuşturarak kalıcı refaha ulaşacağız. Dördüncü çeyrek verilerini ayrı ele aldığımızda, ihracatta negatif ve ithalatta pozitif yansıyan tablodan yapıcı sonuçları çıkarmamız önemli. Son çeyrek bazında net ihracatın büyümeye katkısı eksi 0,8 puan oldu. Yıllık dış ticaret rakamlarımızda da ara mali ve sermaye mali ithalatımız azalırken tüketim mali ithalatımızda artış trendi söz konusu. Bu tabloyu tersine çevirecek adımları hızla atacağımıza inanıyoruz."

Avdagic, özellikle ABD'nin gümrük vergisi hamleleriyle karşan dış konjonktürden Türkiye'nin avantajlı çıkabileceğini belirterek, "Yeter ki rekabet gücümüzü önce koruyalım, sonra artıralım. Bu adımları beklemeyen, şimdi atmalıyız. Bu nedenle iş dünyası olarak enflasyonla mücadelede maliye politikalarının devreye alınması, finansman ve kur tarafında ise ihracatımıza destek olacak bir dengenin kurulması gerektiğine inanıyoruz." görüşünü paylaştı.

"En sağlıklı büyüme, üretimle ve ihracatla olundur"

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe de geçen yıl Türkiye ekonomisinin yüzde 3,2 büyüyerek küresel belirsizliklere rağmen istikrarlı performans sergilediğini belirtti.

Bu büyüme oranının, uluslararası beklentilerin bir miktar üzerinde gerçekleştiğini ve ekonominin dayanıklılığını bir kez daha kanıtlandığını vurgulayan Gültepe, "Hem ihracatta hem küresel ekonomiler arasında ilk 10 ülke arasına girmeye hedefliyoruz. Dolayısıyla istikrarlı şekilde büyümeyle devam etmemiz gerekiyor." değerlendirmesinde bulundu.

Gültepe, 2024'te yerleşik hane halklarının tüketiminin yüzde 3,7 arttığını ve iç talebin güçlü seyrettiğinin görüldüğünü kaydederek, ihracatın büyümeyle 1,1 puan pozitif katkı verdiğinin altını çizdi.

Son yıllarda ihracatın büyümenin dinamosu olmasına alıştıklarını ifade eden Gültepe, şu açıklamalarda bulundu:

"Bu durumdan da oldukça memnunduk çünkü en sağlıklı büyüme, üretimle ve ihracatla olundur ancak yılın son çeyreğinde net ihracatın büyümeye katkısı negatif oldu. Bu durum, küresel talep dalgalanmalarına ve rekabetçilikteki gerilemeye işaret ediyor. Sanayicimizin yatırım iştahı yüksek olmasına rağmen dış talepteki daralma ve rekabet gücündeki kayıplar, ihracatımızı olumsuz etkiliyor. Bu tabloyu iyi okumak gerekiyor. 2024, ihracatımızın rekabetçilikle sınındığı bir yıl oldu. Bu sorunu aşabilirsek önümüzdeki dönemde ihracat, büyümenin dinamosu olmaya devam edecektir."

"Ekonomimiz, 18 çeyrek üst üste pozitif büyüme başarısı göstermiştir" Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Mahmut Asmalı ise 2024'ün ülke ekonomisi açısından ciddi bir sınavna yılı olarak geride kaldığını belirterek, "Böylesi zor dönemde Türkiye ekonomisinin pozitif büyüme patikasında yoluna devam etmesi ve yüzde 3,2 büyümeyi başarması, takdire şayan bir gelişme olmuştur. Aynı zamanda milli ekonomimiz, yılın son çeyreğinde kaydettiği yüzde 3'lük büyümeyle 18 çeyrek üst üste pozitif büyüme başarısı göstermiştir" ifadelerini kullandı.

Büyümenin kompozisyonuna bakıldığında topyekun genişleme kaydedildiğinin görüldüğüne dikkati çeken Asmalı, iç ve net dış talebin büyümeye katkısına değindi.

Asmalı, "Bu dönemde inşaat sektörünün yıllık yüzde 9,3'lük büyüme oranı ön plana çıkarken tarım sektörünün yüzde 3,9 ve hizmetler sektörünün yüzde 3,1 genişlemesi de diğer olumlu gelişmeler olmuştur. Sanayi sektörünün büyüme oranı ise 0,5 puanda kalarak nispi bir durgunluk arz etmiştir." görüşünü paylaştı.

Verisi açıklanan ülkelere göre Türkiye'nin birçok dev ekonomiyi geride bıraktığını kaydeden Asmalı, 2025'te de pozitif büyümenin süreciğinin altını çizdi.

"Türkiye, bu büyüme oranıyla çok sayıda ülkeyi geride bıraktı"

Önder Sanayici İşadamları Derneği (ÖN-SİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Kap da 2024'ün herkes için zor bir yıl olduğunu belirterek, Türkiye'nin tüm küresel olumsuzluklara ve içeride uygulanan dezenflasyon programına rağmen yüzde 3,2 büyümesinin güzel bir gelişme olarak nitelendirilebileceğini bildirdi.

Türkiye'nin bu büyüme oranıyla çok sayıda ülkeyi geride bıraktığını dile getiren Kap, şunları kaydetti:

"Türkiye ekonomisi, hem küresel ekonomideki olumsuzluklar hem yanı başındaki iki savaş hem de içerideki seçim ve deprem gibi etkenler nedeniyle zorlu mücadelelerden geçti. Tüm bunlara rağmen büyüme

performansımız çok önemli. Özellikle son 1,5 yıldır uygulanan dezenflasyon programı ve sıkılaştırma politikası, büyüme oranlarını biraz yavaşlatmış olabilir ancak bu süreçte programı gevşetmenin ne zaman olacağının belirlenmesi çok önemlidir. Ne erken ne de geç olmalıdır."

Aksi takdirde bedel ödenerek ve sabredilerek elde ettiğimiz kazanımlar tersine sonuçlar doğurabilir."

Kap, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın sona ermesi ve terör örgütü PKK'nın silah bırakmasına yönelik çağrının karşılık bulması halinde geleceğe çok daha büyük umutlarla bakabileceklerini vurguladı.

"Son çeyrekte sanayide tüm sektörlerin büyümesi memnuniyet verici" Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın da Almanyaya ve Avusturyaya gibi ekonomilerin daraldığı bir ortamda OECD ülkeleri arasında İspanya ile birlikte en hızlı büyüyen iki ülkeden birisinin Türkiye olduğunu belirterek, bundan duydukları memnuniyeti dile getirdi.

Enflasyonla mücadele kapsamında yürütülen politikaların ve küresel bağlamda ekonomik gelişmelerin tesirlerini 2024 yılında gördüklerini kaydeden Aydın, "Son çeyrekte üretim tarafında sanayide tüm sektörlerin büyümesi, ayrıca memnuniyet verici. Dış finansman ihtiyacının gerilemesi, rezervlerin artması ve istikrar ortamının oluşması, doğru politikaların eserdir. Kalıcı kazanımlar önemli, bunun için yapısal dönüşümler devam etmelidir." açıklamasında bulundu.

"Tarım sektörünün genelinde üzerinde büyümesi sevindirici"

İstanbul Ticaret Borsası (İSTİB) Başkanı Ali Kopuz da küresel ekonomik aktivite ile yatırım ve ticaret ortamı tarafında risklerin ve belirsizliklerin derinleştiği 2024'te yakalanan yüzde 3,2'lik büyümeyi değerli bulduklarını belirtti.

Uygulanan sıkı para politikası ve mali disiplinin etkilerinin reel sektörde hissedildiği 2024'te hedeflerle uyumlu büyüme oranına ulaşmanın önemine işaret eden Kopuz, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Bunun yanı sıra tarım sektörümüzün yüzde 3,9 ile 2024 yılı büyümesinden daha yüksek bir katma değer artışı yakalaması sevindiricidir. Enflasyondaki ataleti kırdığımız takdirde eğilimin sabit getirili enstrümanlardan doğrudan yatırımlara ve istihdama geçeceğine ve büyümede de daha güçlü bir patikada ilerleyeceğimize inanıyorum. Son dönemde çok keskin artan küresel ekonomideki belirsizlikler ve jeopolitik riskler, uluslararası ticaretin ve sermaye akışlarının yönünü etkiliyor. Özellikle ABD, Çin ve AB arasında yoğunlaşan tarife savaşlarının etkilerini, riskler ve fırsatlar zaviyesinden dikkatle takip ediyoruz. Bu nedenle, içeride ekonomik dayanıklılığı artırmaya ve sürdürülebilir büyümeyi sağla-

maya yönelik atılacak adımların, stratejik sektörlerde yerli üretimi teşvik edecek ve reel sektörü destekleyen bir yaklaşımla şekillendirilmesi gerektiğine inanıyorum."

Kopuz, 2025 yılı ve sonrası için yerli üretim kapasitesinin artırılması, gıda arz güvenliğinin teminat altına alınması ve bir süredir zayıf seyreden sanayi üretiminin tarımla entegrasyonunun güçlendirilmesi konularının stratejik gereklilik olduğunun altını çizdi.

ASO Başkanı Ardıç: Mevcut konjonktüre rağmen büyüme rakamları umut verici

Ankara Sanayi Odası Başkanı Seyit Ardıç, yazılı açıklamasında, 2024 yılına ilişkin büyüme verilerini değerlendirdi. Büyümeyle ilgili olarak, özellikle iç talebin ve inşaat sektörünün kaynaklılığına işaret eden Ardıç, "Mevcut konjonktüre rağmen büyüme rakamları umut verici. Ancak sürdürülebilir ve dengeli bir büyüme için yatırım ortamının iyileştirilmesi ve finansmana erişimin kolaylaştırılması, ülkemizin uzun vadeli büyüme potansiyelini artıracaktır." değerlendirmesinde bulundu.

Ardıç, sanayi sektöründeki artışın sınırlı kaldığını işaret ederek, ülkenin istikrarlı ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşması için sanayi üretime önem verilmesi gerektiğini vurguladı.

Sanayi sektörünün, Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH) büyümesinin oldukça altında kaldığını ifade eden Ardıç, şöyle devam etti:

"Sektörünün yeniden ivmelenmesi için rasyonel ekonomik politikalarla birlikte yapısal reformlar da vakit kaybetmeden hayata geçirilmelidir. Özel sektör ve kamunun işbirliği içinde daha güçlü bir sanayi ekosistemi oluşturması gerekiyor. Yüksek enflasyon, finansmana erişim zorlukları ve küresel tedarik zincirlerindeki aksaklıklar gibi risklerin yakından takip edilmesi gerekiyor. Bu noktada, sanayimizin ihtiyaç duyduğu destek mekanizmalarının hayata geçirilmesi ve kalıcı çözümler üretilmesi kritik önemdedir."

"Enflasyonla mücadelenin kararlı şekilde sürdürülmesini doğru buluyoruz"

Ardıç, tüketim harcamalarının dördüncü çeyrekte yüksek seyrettiğini aktararak, "Büyümeyle tüketimin kaynaklılığı etmeye devam ettiğini görüyoruz. Bir önceki çeyreğe göre net ihracatın büyümeyle katkısının azaldığını görüyoruz. Diğer taraftan bir önceki çeyreğe göre gayri safi sabit sermaye oluşumunun GSYH içindeki payının gerilemiş olması, ekonominin üretim tarafındaki yavaşlamaya işaret ediyor. 2025 yılı için makroekonomideki en önemli konu enflasyon olmaya devam edecektir. Enflasyonla mücadelenin kararlı şekilde sürdürülmesini doğru buluyoruz." ifadelerini kullandı.(AA)

'TEMKİN'Lİ OLALIM, ORUCUMUZU TEHLİKEYE ATMAYALIM

Namaz vakitleriyle 34 yıl önce oynandı!

1983 yılında, güneş hareketlerinde hiçbir değişiklik olmadığı hâlde, Dönemin Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından bir günde namaz vakitleri değiştirildi. Oluşan çok büyük vakit farkı yüzünden birbirinden ayrı takvimler ortaya çıktı, oruç ve namaz ibadetleri tehlikeye girdi

TÜRKİYE'DE uzun zamandır namaz vakitleri konusunda büyük bir karışıklık bulunmakta. Birtakım takvimler namaz vakitlerini, zaman olarak daha önce gösterirken, Osmanlı usulünü takip eden takvimler, vakitleri biraz daha geç olarak aktarıyor. İki farklı namaz vakti nasıl oluştu? Diyanet İşleri Başkanlığının bundan 34 sene evvel aldığı ve o günlerde büyük bir infial meydana getiren bir kararda yatıyor. Türkiye'de Osmanlıdan beri aynı şekilde hazırlanan takvimler, Diyanet İşleri Başkanlığınca alınan bir kararla 1 Ocak 1983 günü değiştirildi. Yerküre ve güneş hareketlerinde hiçbir değişiklik olmadığı hâlde, vakitler imsağe Ankara için 20 dakika ileri, yatsıda 9 dakika geri alındı. Kararın ardından büyük tartışmalar yaşandı. 1982 ve daha önceki yıllarda, takvimlerde bildirilen imsak vakitleri için uygulanan ve "-19" derece olan güneşin ufku altındaki yükseklik açısı, 1983 senesinden itibaren, "-18" derece olarak esas alındı. Yatsı ve diğer vakitler için de değişiklikler yapıldı. Ancak yapılan bu değişiklikler için bir sebep ortaya konmadı. Böylece takvimlerdeki doğru vakitler terk edilerek, İslam âlemindeki birlik bozuldu, iki farklı takvim çeşidi oluştu.

10 DAKİKA FARK VAR

İmsak için kabul edilen "-18" derece, İslam âlimlerinin ittifakla bildirdikleri, beyazlığın doğudaki ufuk hattında bir nokta hâlinde görülmesi şeklinde değil de, Avrupalıların beyazlığın ufukta yayılması şeklinde aktardıkları "Astronomik Tan'a ait olan irtifa. Hem güneşin imsak vakti için ufku altındaki açısını, "-18" derece almak ve hem de bütün İslam astronomi âlimlerinin doğru imsak ve yatsı vakitlerini bulmak için, hesaplarında astronomi ilminin icabı zaruri olarak kullandıkları temkin müddetini de kaldırmakla, imsak vaktinde yaklaşık 15-20 dakikaya varan ve yatsı vaktinde de temkin müddetini kaldırarak 10 dakikaya varan farklar oluştu.

ORUÇLAR DA TEHLİKEDE

Yani, oruca Türkiye'de gerçek imsak vaktinden, takriben 15-20 dakika sonra başlanmakta, yeme-içmeye devam edilmekte ve tutulan oruçlar da tehlikeye girmekte. Yatsı vaktinde de 10 dakikaya varan farklarla yatsı namazına vakit girmeden başlanmakta.

DIYANET: ÖNCEKİ TAKVİMLER DOĞRU

Müftülüklerle gönderilen genelgede "1983 öncesi takvim ile yeni uygulama arasında sadece temkin farkı bulunmaktadır. Buna göre 1983 öncesindeki uygulama yanlış değildir" ifadeleri kullanılmıştı. 1983 senesinden önceki takvimlerdeki vakitlerin yanlış olmadığını Diyanet İşleri Başkanlığı da kabul etti. Öte yandan Diyanet İşleri Başkanlığının 234-497 sayılı bütün müftülüklere gönderdiği genelgede, "1983 öncesi takvim

ile yeni uygulama arasında sadece temkin farkı bulunmaktadır. Buna göre 1983 öncesindeki uygulama yanlış değildir" denilmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulunun 143 sayılı karara ilişkin yazılan yazısında ise, "İslamiyet'in ilk çağlarından itibaren İslam bilgileri, Namaz vakitlerine esas olan güneş yükseklik açılarını ve hesap sistemini en mükemmel şekilde belirlemiş olup, namaz vakitlerinin hesaplanmasında bugün dahi aynı kriterler kullanılmaktadır" denilerek, gerçek açık bir şekilde ortaya konulmaktadır. Fakat iş vakitlerin hesap edilmesine geldiğinde; hesap esas, usul ve kaideleri ise tatbik edilmemekte. Yine Diyanet İşleri'nin sitesinde yer alan açıklamada Osmanlı zamanından beri kullanılan "-19" dereceyi esas almanın doğru olduğu bilgisi bulunuyor. İşte o ifadeler:

"1949 yılında Diyanet İşleri Başkanı Ahmet Hamdi Akseki'nin talimatıyla Kandilli Rasathanesinin kurucusu Prof. Fatin Gökmen Başkanlığında Kâmil Mîrâs, İstanbul Müftüsü Ömer Nasuhi Bilmen, Eyüp Müftüsü İsmail Habib Erzen ve Muvakkit Yusuf Ziya Göçke'den oluşan komisyon da imsakin belirlenmesi için 19°'yi esas almıştır. Diğer taraftan bu alanın en önemli uzmanlarından biri olan Prof. Fatin Gökmen bu hususta şöyle söylemekte: "Muhtelif yerlerde uzun müddet yapılan rasatlar neticesinde her yerde ve her zamanda şafak-ı ahmerin gaybûbeti güneşin tahtalt-ufuk 17 derece inhitâtında ve şafak-ı abyazın gaybûbetiyle imsak vakti olan fecrin tulûu dahi 19 derece inhitâtında vukû bulunduğunu tespit eylemişler; sonra gelen râsıtlar dahi bu tespiti tasdik ve teyit ederek, 17 ve 19 dereceler üzerinde müttefik kalmışlardır." 1 Ocak 1983 günü değiştirilen takvimlerdeki vakitler imsağa Ankara için 20 dakika ileri, yatsıda 9 dakika geri alındı.

"İBADETLER DOĞRU VAKİTLERDE YAPILSIN"

İslam âlimleri, oruç ve namazların doğru olan vakitlerde yapılması gerektiğinin altını çiziyor. Âlimler, vaktinden evvel kılınan namazın sahih olmadığını

hem de büyük günah olduğunu ifade ediyor. Tanınmış âlimlerden biri olan İbni Nüceym "Farz namazları (yanlış vakitleri veren takvimlere uyararak) vakti girmeden önce kılmak ve vakti çıktıktan sonra kılmak büyük günahtır" demiştir. Namazın sahih olması için hem vaktinde kılmak ve hem de vaktinde kaldığını bilmek, şüphe etmemek lazım. Yine Osmanlı devrinde yetişen büyük fıkıh âlimi İbni Abidin "Namazın sahih olması için, vakti girdikten sonra kılınması ve vaktinde kıldığını bilmek şarttır. Vaktin girdiğinden şüphe ederek kılıp, sonra vaktinde kılınmış olduğuna anlarsa, bu namazı sahih olmaz" ifadelerini kullanmıştır. Oruç ve namaz vakitlerinin farklı olması halinde, doğru vakitlere göre ibadetlerimizi yapmamız icap ettiği, İslam âlimlerinin buyurdıkları bir şart. Bu usul ve kaidelere uygun hesapların yapılması durumunda, aynı neticelerin çıkacağı da, ilmi bir gerçek.

'NAS DEĞİŞMEZ'

Bazı dinî yetkililerin "Zaman ve vakit hesaplama yöntemleri değişti" sözlerini İslam âlimleri şu ifadelerle yanıtlıyor: "Peygamber Efendimiz, 'Allahü teala'nın çok sevdiği kimse, dinini öğrenen ve başkalarına öğretendir. Dininizi İslam âlimlerinin ağızlarından öğreniniz" buyuruyor. İmsak ve namaz vakitlerinin âlâmetleri, Nas (Kur'an-ı kerim ve Hadis-i şerifler) ile sabit. İslam âlimleri bunları açıklamışlar ve İslâm astronomları da, bu açıklamalara uygun bir şekilde, vakitlerin hesaplarını yapmışlar. Bütün bunlar mermere yazılmış yazı gibi, asırlar boyunca tatbik edilmiş ve 1983 senesine kadar hiç değiştirilmemiştir. Osmanlı'nın büyük meşhur kitabı Mecelle'nin otuz dokuzuncu maddesinde ve serhinde 'Ahkâm zamanla değişir. Örf ve âdete tabi olan ahkâm değişir. Nas ile anlaşılan ahkâm zamanla değişmez" denilmekte."

'TEMKİN'İ KALDIRMAK VAKİTLERİ BOZMAKTIR

Vakit mütehasısları, namaz vakitlerinin hazırlanmasında kullanılan temkin müddetinin lâlettayın bir müddet

olmadığını ifade ederek açıklamasını şu şekilde yapıyor; "Temkin, her birinin ayrı ayrı formülleri veya hesaplara bulunarak hazırlanan cetvelleri olan, birbirlerinden farklı 4 unsurun bulunup, aralarındaki işlemleri de yapılarak elde edilen müddettir. Bu temkin müddeti astronomik formülle bulunan öğleden evvelki vakitlerden çıkarılarak, öğleden sonraki vakitlere ilave edilerek takvimlere yazılan doğru namaz vakitleri bulunur. Temkin müddeti, astronomik formüllerle bulunan vakitleri, İslam âlimlerinin eserlerinde namaz vakitleri için buyurdıkları sema küresindeki âlâmetlerin olduğu, doğru vakit olan şer'i vakitlere getiren müddettir. Temkin müddetini kaldırmak, bir bakıma doğru namaz vakitlerini ortadan kaldırmak demektir. Her namaz için ayrı ayrı temkinler yoktur. Temkin müddeti bir ihtiyat zamanı değildir. Temkin miktarını bir ihtiyat zamanı zan ederek, imsak vaktini 3-4 dakika geciktirenin orucu ve gurubu (akşamı) 3-4 dakika öne alanın orucu ve akşam namazının fasit olacağı kıymetli eserlerde yazılıdır."

OSMANLI ÂLİMLERİ İTTİFAK ETTİ

Namaz vakitleri mevzuunda, astronomi mütehasısları olan Ahmed Ziya Bey "Avrupalılar fecr-i sâdıkın başlaması olarak, ufuk üzerinde beyazlığın tamamen yayıldığı vakti hesap ediyorlar. Bunun için, fecir hesaplarında, güneşin irtifâ'nı "Astronomik tan" diyerek "-18" derece alıyorlar. Biz ise, ufuk üzerinde beyazlığın ilk görüldüğü vakti hesap ediyoruz. Bunun için de güneşin yükselişinin "-19" derece olduğu vakti buluyoruz. Çünkü İslam âlimleri, imsak vaktinin beyazlığın ufku-zâhiri üzerinde yayıldığı vakit değil, beyazlığın ufuk üzerinde ilk görüldüğü vakit olduğunu bildirdiler" yazmakta. Yine Osmanlıdaki Maarif Nezaretince 1898 senesinde bastırılan "Muhtasar ilm-i hey'et" isimli kitapta "-19 derece üzerine Vakt-i fecir (imsak vakti) hesap edilir. Fecirden temkin tarh olunmakla çıkarılmakla imsak bulunur" demiştir.

ÇOK DİKKAT ETMELİ

İngiltere Kraliyet Astronomi Cemiyeti azası olan ve yıllardır namaz vakitleri üzerinde çalışan Dr. Muhammed İlyas "A modern Guide to Astronomical Calculations of Islamic Calendar, Times, Qibla" isimli eserinde şöyle diyor: "Önce ben de Bagvi'ye uyarak fecir ve şafaklarda küçük dereceleri kullandım. Fakat sonra yaptığım araştırmalar ve yeni bilgiler ışığında bunun yanlış olduğunu anladım. Malezyalı meşhur Astronom Şeyh Tahir fecir için '-20' derece, yatsı için '-18' derece almaktı. Orucu bozacak en ufak vakti bile teklif etmek, üzerinde çok durulacak bir konudur. Çok dikkat etmelidir. Orucun başlamasında ise 10 dakika aralık (Temkin) kullanmak uygundur." ■ istiklal.com.tr

POSTMODERN DARBE

AYSUN BEKDEMİR

TÜRKİYE'NİN

yakın tarihinde, demokrasinin en çetin sınavlarından biri olarak anılan 28 Şubat 1997, "postmodern darbe" olarak hafızalara kazındı. Bu süreç, sadece siyasi arenada değil, toplumun her kesimine hızlıca sirayet ederek, derin izler bıraktı. Postmodern olması ise alışlagelen geleneksel askeri darbelerden farklı olmasıydı. Yani medya, yargı, sivil toplum kuruluşları ve sermaye çevreleri gibi bir kuşatmayla, o dönemki hükümete baskı yaparak düşürdüler.

Genelkurmay 2. Başkanı Çevik Bir, bu süreci anlatırken; "Demokrasiye balans ayarı verdik" diyerek, demokrasi-nin kırılan zincirini tekrar takarak sağlamlaştırıyordu. Böylece askeri müdahale olmadan suya sabuna değmeden eller temizleniyordu. 1996 yılında Refah Partisi (RP) ve Doğru Yol Partisi (DYP) tarafından kurulan koalisyon hükümeti, Necmettin Erbakan'ın başbakanlığı ve Tansu Çiller'in başbakan yardımcılığıyla göreve başladı.

Necmettin Erbakan, zaten İslamcı söylemleriyle bilinen bir partinin lideriydi. Fakat Erbakan'ın Başbakanlık nutunda tarikat liderlerini davet ederek iftar vermesi, Sincan'da düzenlenen 'Kudüs Gecesi' etkinliğinde laik çevrelerde tehdit olarak algılandı. İran benzeri bir rejim mi kurulmak isteniyor? sorusunu akıllara getirdi. İmam hatip liselerinin desteklenmesi. Kamu kurum ve üniversite gibi yerlerde başörtüsü serbestliği de olunca, üstüne tuz biber olarak; 'irtica yükseliyor' endişesini arttırdı. Bu hareketler adeta laiklik için birer tehditti.

28 Şubat'ta toplanan MGK toplantısında 'irtica faaliyetlere' karşı bir dizi önlem alındı. Baskılar, istifaları getirdi derken Necmettin Erbakan da istifa etti. Diğer adıyla, "askeri vesayetin sivil hükümete müdahalesi" denildi. Elbette faturası, her zamanki gibi halka kesildi. Dini hassasiyetleri olan insanlar manipülasyonun binbir çeşidini görmüş oldu. Özellikle tesettürlü kadınlar, iş ve eğitim hayatında engellerle karşılaştı.

Belki de en önemli kısmı olan sürecinin sorumluları hakkında 2012 - 2018 arası soruşturma; kimisini mahkumiyete, mahkumiyet müebbetine, müebbet ev hapsine, ev hapsi sağlık sorunlarıyla tahliyeye dönüştürdü. Kimisi de itibar kaybederek gözden kayboldu.

O zamanlar balkonda komşuyla göz göze geldiğimde, elinde tava ile keçpe, yüzünde pis bir gülümseme ve gözlerindeki ateşi anımsıyorum. Ne Necmettin Erbakan'ın parmağı göze sokarcasına yaptığı hareketler; ne de milletin daha dünden razıymış gibi, hadi bizde kutuplaşalım, mantoyu bile sırta takmadan, koşu koşu eylemlere gitmesi gibi. Çırpınan insanlardan ise geriye, giden gençlik ve yıkılan hayal kırıntıları kaldı.

İçişleri Bakanlığı'ndan 'Kartalkaya' raporu

BOLU Kartalkaya Kayak Merkezi'nde 78 kişinin hayatını kaybettiği otel yangınına ilişkin İçişleri Bakanlığı müfettişlerinin hazırladığı ikinci rapor ortaya çıktı. Raporda, yangının meydana geldiği Grand Kartal Otel'in daha önce yapılan denetimlerde ciddi eksiklikler tespit edildiği, ancak bu eksikliklerin giderilmediği halde faaliyetine devam etmesine göz yumulduğu belirtildi. Müfettişler, Bolu Belediyesi yetkililerinin ihmallerini ortaya koyarak, en başından itibaren otelin faaliyetlerinin durdurulması gerektiğini vurguladı. İçişleri Bakanlığı müfettişleri tarafından Bolu Belediyesi'ne yönelik yapılan ikinci inceleme sonucunda 30 sayfalık kapsamlı bir rapor hazırlandı. Rapor kapsamında, Bolu Belediyesi'nden 3 yetkilinin ihmali olup olmadığı değerlendirildi. Ayrıca, adli soruşturmada tanık ve sanık konumunda olan bazı isimlerden de bilgi alındı.

Bolu Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talebi üzerine hazırlanan raporda, Bolu Belediyesi Başkan Yardımcısı Sedat Güler, İtfaiye Müdür Vekili Kenan Coşkun ve itfaiye eri İrfan Acar hakkında tespitler yapıldı. Grand Kartal Otel, Bolu Belediyesi tarafından 16 Aralık 2024 tarihinde yangın yönetmeliği çerçevesinde denetlendi. Yapılan incelemelerde, otelin konaklama hizmeti vermesini tehlikeye sokacak derecede eksiklikler bulunduğu tespit edildi. Bu eksikliklerin giderilmesi için otel yönetimine 15 günlük süre tanındı. (AA)

Ramazan öncesi zam dalgası

TÜRKİYE Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Başkanı Şemsi Bayraktar, hasar tespit komisyonlarının zarar gören sahalarda incelemelere başladığını belirtti ve özellikle deprem bölgesinin don olayından olumsuz etkilendiğini ifade etti. Bayraktar, kesin raporlar henüz çıkmasa da zarar oranlarının yüzde 100'e kadar ulaşabileceğini vurguladı. "Deprem yaraları henüz sarılmadan yaşanan bu afet, bölgedeki çiftçilere ve ülke tarımına büyük zarar verecektir" dedi.

36 ÜRÜNDE ZAM

Afetten etkilenen üreticilerin kaybedilmemesi için Bayraktar, bölgedeki üreticilerin kredi borçlarının faizsiz bir şekilde ertelenmesini talep etti ve zararı telafi etmek amacıyla yardımlar yapılması gerektiğini be-

lirtti. Ayrıca, bu durumun tüketiciyi de olumsuz etkileyebileceğine dikkat çekerek, "Zarar gören bölgelerde hem açık alanda hem de örtü altında meyve ve sebze üretimi yapılmaktadır. Bu olayın, Ramazan ayı ile birlikte zaten yüksek olan gıda fiyatlarını daha da artırmasından endişeliyiz" şeklinde konuştu.

Ramazan ayı öncesinde 39 üründen 36'sında fiyat artışı yaşandığını belirten Şemsi Bayraktar, en büyük fiyat artışının yüzde 160,2 ile beyaz lahanada görüldüğünü ifade etti. Beyaz lahanayı, yüzde 94,1 ile kabak ve yüzde 80,9 ile limon izledi. Bayraktar, Şubat ayında üretici ile market arasındaki fiyat farkının en fazla kuru fasulyede, yüzde 217 ile görüldüğünü dile getirerek, bunu yüzde 207,4 ile havuç ve yüzde 197,9 ile

kuru kayısının takip ettiğini söyledi.

Ayrıca, Şubat ayında üreticilerdeki fiyat değişimini aktaran Bayraktar, 33 üründen 18'inde fiyat artışı olduğunu, 7 üründe fiyat düşüşü yaşandığını, 8 üründen ise fiyat değişmediğini bildirdi.

Üreticilerdeki fiyat artışının temel sebeplerinden birisinin yaşanan don olayları olduğuna vurgu yapan Bayraktar, kuru soğanda ise sezon sonu geldiği ve depolardaki ürün azaldığı için fiyat artışı yaşandığını belirtti. Ayrıca, geçen yılın Şubat ayına göre son bir yılda, DAP gübresinin yüzde 33,4, 20.20.0 kompozit gübresinin yüzde 29,9, amonyum sülfat gübresinin yüzde 28,8, amonyum nitrat gübresinin yüzde 25,6 ve ÜRE gübresinin yüzde 25,4 oranında arttığını söyledi. (AA)

1 MART 2025 CUMARTESİ

İstiklal

YIL: 52 SAYI: 18403

İSTİKLAL MEDYA YAYINCILIK A.Ş. adına
İmtiyaz Sahibi: Seçkin ŞENGÜR

Genel Yayın Yönetmeni:
Hüseyin Arif ÇAKMAK

Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü: Ömür VAROL

Görsel Yönetmen:
Mustafa BODUR

Haber Müdürü: Elif ŞİPKA

Muhabir:
Ali BALTAÇI
Serkan ÖZTÜRK
Arzu ERDOĞRAL

Sayfa Sekreteri:
Bilal İSGÖREN
Hüsnü BULUT
Gülşay ADIGÜZEL

Yazar: Merve DERNEK

ADRES: Seyitnizam Mah. Seyitnizam Cad. 51/2 Sok.
Akevler A2 Blok Kat: 11 D: 44 Zeytinburnu/İstanbul

TEL: 0212 574 06 04

facebook.com/istikalturkiye twitter.com/@gazetistiklal

BASKI: Adakoğlu Baskı Tesisleri SAN. TİC. LTD. ŞTİ. İ.O.S.B.
Süleyman Demirel Bulvarı Heskoop San. Sit. S1 Blok No:1
BAŞAKŞEHİR/İSTANBUL

Dağıtım: TURKUVAZ DAĞITIM A.Ş.

Yayın Türü:
Yerel Süreli Yayın

Sözleşmesiz yazar, muhabir ve temsilcilere ödeme yapılmaz.

Esad'ın kimyasal silah deposu görüntülendi

Suriye'nin başkenti Şam'da bir zamanlar devrik Beşar Esad rejiminin kimyasal silah depolamak amacıyla kullandığı tesis, ilk kez görüntülendi. Havadan çekilen görüntülerde tesisin yüksek bir tepede kurulu olduğu ve çevresinde yüksek toprak yığınlarının bulunduğu görüldü

SURİYE'NİN başkenti Şam'da bir zamanlar devrik Beşar Esad rejiminin kimyasal silah depolamak amacıyla kullandığı tesis, ilk kez Anadolu Ajansı (AA) ekibi tarafından görüntülendi. Kimyasal silah kullanımını inceleyen soruşturma ekibinde 2013'te görev yapan bir yetkili, Suriye'de kimyasal silahların kullanıldığı tesisle ilgili bilgi verdi.

Yetkili, Şam yakınlarında yer alan ve uzun yıllar gizli tutulan tesisin, Ağustos 2013'teki Doğu Guta kimyasal silah saldırısının ardından Birleşmiş Milletler (BM) heyeti tarafından incelendiğini belirtti. Yetkili, BM heyetinin 2013'teki denetiminde tesiste devrik Esad rejimin kimyasal silah stokunu belgelediğini ifade ederek, "Bu depo, kimyasalların tutulduğu yerlerden sadece birisiydi. O dönemde uluslararası baskılar sonucu silahlar imha edildi." dedi. Havadan çekilen görüntülerde tesisin yüksek tepede kurulu olduğu ve çevresinde yüksek toprak yığınlarının bulunduğu görüldü.

Devrik Esad rejimi, 21 Ağustos 2013'te Şam'ın Doğu Guta bölgesinde kimyasal silah kullanmış, bin 400'ün üzerinde sivilin hayatını kaybetmesine,

çoğu kadın ve çocuk olmak üzere 10 bin üzerinde sivilin yaralanmasına neden olmuştu. Bunun üzerine ABD'nin, daha önce duyurduğu kırmızı çizgiyi ihlal ettiği gerekçesiyle Suriye'ye müdahalede bulunması beklentisi doğmuştu. Rusya, rejimin tüm kimyasal silah

stokunu imha etmesi teklifini getirerek müdahaleyi engellemiştir. Taraflar, 15 Eylül 2013'te anlaşmış, imha işlemi başlatılmıştır. İşlemin 19 Ağustos 2014'te tamamlandığını duyurulmuştur. Ancak imha edilen stok, Esad'ın bildirdiği envanterle sınırlı kalmıştır. (AA)

Suriye İnsan Hakları Ağının (SNHR) verilerine göre Esad rejimi, ülkede iç savaşın başlamasının ardından muhaliflerin kontrolündeki yerleşimlere 217 kez kimyasal silah saldırısı düzenledi. İlk kimyasal silahlı saldırısını Aralık 2012'de Humus'un Beyyada semtinde yapan rejim, en son saldırısını ise 19 Mayıs 2019'da Lazkiye'ye bağlı Kebine köyüne düzenledi. 2013'teki Doğu Guta kimyasal silah saldırısı, uluslararası camianın gündemine oturmıştı ancak rejim, zehirli kimyasal gazlarla saldırılar düzenlemeye devam etti.

Rejim güçleri, 4 Nisan 2017'de İdlib'in Han Şeyhun ilçesinde sivilleri kimyasal silah saldırısıyla hedef alarak bu silahtan vazgeçmediğini gösterdi. Bu katliamda 100'den fazla sivil ölmüş, 500'den fazla sivil gazdan etkilenmişti. Hafızalara kazınan bir diğer kimyasal silah saldırısı ise Doğu Guta bölgesinin Duma ilçesinde 7 Nisan 2018'de rejim güçlerince düzenlenmişti. 78 sivilin yaşamını yitirdiği katliamda çoğu kadın ve çocuk yüzlerce sivil zehirli gazlardan etkilenerek tedavi gördükten sonra evlerini terk etmek zorunda kalmıştı. (AA)

İLİM ADAMLARININ GÖZÜNDEN DÜNDEN BUGÜNE BAKIŞ - 1

SADIK USLU

BU yazımızda doğal ortam ve sürekli ışığa maruz kalmanın düşün dünyamızdaki; öğrenme, idrak ve bilme üzerindeki etkilerini ilim adamlarının gözlemlerinden işlemeye çalışacağız.

İlim adamları, bilginin toplum üzerindeki dönüştürücü etkisini yüzyıllardır tecrübe ediyor. Geçmiş dönemlerde bilgiye erişim, fiziksel kitaplar, el yazmaları, haritalar ve doğrudan gözlemlerle sınırlıydı. Bilgisayarlar yoktu ve gözler sürekli ışığa maruz kalmıyordu. Öğrenme süreci, yavaş ama derinlemesineydi.

Bu dönemde, bilgi edinimi esnasında göz bebekleri ışık koşullarına göre doğal olarak genişliyordu. Çünkü, ışık kaynakları doğal veya mum ışığı gibi düşük yoğunlukluydular. Şüphesiz; göz bebeğinin ışığa maruz kalışıyla, algılama esnasında gösterdiği reaksiyonun öğrenme kalitesi üzerinde de etkileri vardı.

Muhakkak; öğrenme ve idrak arasında da bir geçiş öyküsü, mesafe vardır. Geçmişin dokunsal, işitsel ve görsel iletişim koşulları determinist öğrenme biçiminin geçerli argümanlarıydı. Gerçeklik algımız da buna göre şekillenmişti.

Günümüzde ise; yazınsal ve ışığa dayalı aktarılan bilgi, zihin dünyamızda, öğrenme ve idrakımız üzerinden imgesel ve teorik bir genişlik kazanıyor. Kavramlar; gerçeklik noktasında fazla hissiyat taşıyor.

Örneğin; düşme ile yerçekimi arasındaki ilgi bağı tecrübeden ziyade anlamını, bilgi aktarımına bırakarak kişinin hayal dünyasına terk ediyor. Anlam, sübjektif hal alıyor. Dolayısıyla; gerçeklik algılarımız değişiyor; bu kez farklı bir yönde bükülüm gösteriyor.

Geçmiş dönemler, bilgiye erişimin zorluğu, ilim adamlarını daha derinlemesine düşünmeye, analiz etmeye ve keşiflere daha uzun süre odaklanmaya zorluyordu.

Bu düşünme biçimi, toplumların bilgiye değer vermesine, bilimsel yöntemin yaygınlaşmasına ve eğitim sistemlerinin temellerinin bu doğrultuda atılmasına da neden oldu.

Kaynakların kısıtlı olması, ilim adamlarının yaratıcılığını ve hayal gücünü kullanarak, bilgiyi derin yönünde genişletme ihtiyacını doğurdu. Zira; dönemin ilim adamları tek bir alanda konstante olmaktan ziyade multidisipliner bir bakışa sahipti. Düşün dünyaları, zihin bütünlüğünde gedik oluşturmuyordu.

İbni Haldun'un çok yönlü çalışmaları veya Cabir bin Hayyan'ın kimyannın temelini oluşturan çalışmaları, elementler teorisini geliştirmesi, Piri Reis'in haritalık, denizcilik ve edebiyat alanındaki çalışmaları sadece mevcut bilgilerle sınırlı kalmayıp, bilinmeyi keşfetmeye yönelik çabaları. Bu kavrayıcı bakış, sanat, bilim ve teknolojiye yeniliklerin doğmasına zemin hazırlamıştı.

Kitaplar, ilim adamlarını uzun süreli konsantre olmaya ve derin düşünmeye zorluyordu. Bu hal, beyin daha az uyara maruz kalmasını ve dolayısıyla daha az stres yaşamasını sağlıyordu. Özellikle; gün ışığı ve yahut loş ortamlarda sağlanan bilgi, düşün dünyasına yolculuğun kapıları olan gözleri rahatlatıyordu. Keşfedilene duyulan hayretin yanında, göz bebeklerinin genişlemesi, belki de ilim adamlarının ruh sağlığına olumlu etki ediyordu. Böylece daha az göz yorgunluğu, daha az baş ağrısı ve doğal ışığın sağladığı rahatlama duygusu, öğrenme, idrak ve bilme sürecini daha huzurlu hale getiriyordu.

Bilgisayarların olmadığı düşün dünyasında, ilim adamları daha az dikkat dağıtıcı unsura maruz kalıyor; bu da ruh sağlığı açısından daha az stres ve daha komplike buluş ve keşif demek oluyordu. Ali Kuşçu'nun yine çok disiplinli yaklaşımı, kelam, dil bilimi, astronomi ve matematiğe katkılarını da, bu çok sakin tefekkür dünyasının ürünleriydi.

Yeni Epstein dosyaları açıklandı!

ABD Adalet Bakanı Pam Bondi, ABD'li milyarder Jeffrey Epstein ile ilgili uçurum ve diğer kritik bilgiler de dahil olmak üzere bazı önemli belgeleri yayınladı. Yayımlanan yeni dosyalar, içinde merakla beklenen iletişim listesini bulundurmuyor. Belgelerin çoğu, milyarderin hapis cezasına çarptırıldığı dava sırasında zaten yayınlanmıştı. Bondi, perşembe günü yaptığı açıklamada, "Adalet Bakanlığı, Başkan Trump'ın şeffaflık konusundaki kararlılığını sürdürüyor ve Jeffrey Epstein ile suç ortaklarının iğrenç eylemlerinin üzerindeki örtüyü kaldırıyor" demişti.

KURBANLARININ YER ALDIĞI "MASÖZ LİSTESİ" YAYINLANDI

Yayımlanan belgeler arasında uçurum kayıtları, bir kanıt listesi, bir iletişim defteri ve Epstein'in kurbanlarına atfı bulundugu düşünülen sansürlenmiş bir "masöz listesi" yer alıyor. Adalet Bakanlığı ayrıca çıplak resimler, masaj masaları, seks oyuncağı ve diğer öğeler de dahil olmak üzere 150'den fazla öge için girişleri gösteren kanıt listesini yayınladı. İletişim defterindeki numaralar arasında Maxwell'in lüks apartmanının karşısındaki Londra barı, Beyaz Saray ve Palm Beach'te "Creative Custom Swimwear" adlı bir işletme vardı. Ayrıca "Masaj" olarak etiketlenen bölgesel girişleri de vardı.

BELGELER BÜYÜK ÖLÇÜDE SIZDIRILMIŞTI

Kayıtlarda ayrıca Epstein'ı suçlayan ve o dönem Virginia Roberts olarak bilinen Virginia Giuffre'nin, Epstein ile birlikte ABD Virgin Adaları'na gidip geldiği de görülüyor. Adalet Bakanlığı belgeleri yayınlarken, "Gizliliği kaldırılan dosyaların ilk aşaması, büyük ölçüde daha önce sızdırılmış ancak ABD Hükümeti tarafından resmi olarak hiçbir zaman yayınlanmamış belgeleri içeriyor" açıklamasında bulundu.

MÜŞTERİ LİSTESİ MERAKLA BEKENİYOR

66 yaşındaki Epstein, yargılanmayı beklerken 2019'da bir hapisane hücrelerinde öldü. Milyarderler, ünlüler, akademisyenler ve küresel liderlerle olan birçok bağlantısı nedeniyle potansiyel müşteri listesi uzun zamandır kamuoyunun ilgisini çeken bir konuydu. Ancak bu liste yayınlanmadı. Geçtiğimiz yıl federal bir mahkeme binlerce sayfalık mühürlü kayıtların kamuya açıklanmasını emretti. Yaklaşık 200 isim ortaya çıktı. 2003-2004 perşembe tarihli bir iletişim defterinde adı geçen birçok kişi, aktör Alec Baldwin, milyarder Richard Branson ve eski New York Belediye Başkanı Mike Bloomberg herhangi bir suçla suçlanmadı.

İsrail'de Türkiye alarımı

İsrail basını, İsrail iç istihbarat teşkilatı Şin Bet, Türkçe bilen kişileri işe almak için bir ilan yayınladığını duyurdu. Haberde, Suriye'nin Türkiye destekli güçlerin eline geçmesinin ardından bölgedeki denklemlerin değiştiği belirtildi

İSRAİLLİ Kann News tarafından yayınlanan bir habere göre İsrail iç istihbarat teşkilatı Şin Bet, Türkçe bilen kişileri işe almak için bir ilan yayınladı. Jfeed haber sitesine göre Türkiye 7 Ekim'den bu yana İsrail'e karşı giderek daha "kavgacı" bir tutum sergilemeye başladı.

Haberde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, Güney Afrika'nın İsrail'e karşı Lahey'de açtığı soykırım davasına katıldığı hatırlatıldı. Türkiye'nin Gazze'deki savaş sona erene kadar İsrail ile tüm ticareti durdurma kararına da işaret edildi. Haberde şu

ifadelere yer verildi: "Birkaç ay önce sine kadar Türkiye, iki ülke arasındaki büyük coğrafi mesafe nedeniyle İsrail için büyük bir güvenlik tehdidi olarak ciddiye alınmıyordu. Ancak Suriye'nin Türkiye destekli güçlerin eline geçmesi, bu denklemi değiştirdi ve artık giderek daha fazla sayıda insan Türkiye'nin İsrail'i doğrudan nasıl tehdit edebileceğini araştırıyor."

İsrail'e kuzeydeki ülkelerden, özellikle de Lübnan ve Suriye'den gelebilecek tehditlere ilişkin düzenli analizler yapan Israel-Alma Center, Türkiye'nin İsrail için bir tehdit oluş-

turabileceğine inandığını bildirdi. Alma-Center, buna ilişkin iki olasılığı bulunduğunu belirtti. İlk olarak Türkiye'nin "İsrail karşıtı bir vekil güç olarak Suriye güçlerine dolaylı destek" verebileceği öne sürüldü. İkinci olasılığın ise "uzun menzilli füze ve insansız hava aracı cephaneliklerinin doğrudan kullanımı" olduğu iddia edildi.

Haberin devamında, "Türkiye ayrıca, İsrail'e çatışmak istemesi durumunda kullanabileceği, giderek daha büyük bir uzun menzilli balistik füze cephaneliğine sahip" denildi. (AA)

Kanada sorusuna "Bu kadar yeter" tepkisi

ABD Başkanı Donald Trump ile İngiltere Başbakanı Keir Starmer ortak basın toplantısı düzenledi. Toplantıya Trump'ın "Bu kadar yeter" çıkışı damga vurdu. Starmer, bir gazetecinin "Trump, İngiliz Milletler Topluluğu'nun bir üyesi olan Kanada'nın ABD'nin 51. eyaleti olması gerektiğini söylüyor; bu konudaki görüşünüz ne-

dir?" sorusuna "Kanada'dan bahsettiniz. Bence aramızda var olmayan bir ayrılık bulmaya çalışıyorsunuz. Biz birbirimize en yakın milletleriz ve bugün çok iyi görüşmeler yaptık..." şeklinde yanıt verirken Trump bir anda araya girerek, "Bu kadar yeter, teşekkürler." dedi. Trump'ın muhabire dönerek söylediği sözleri medyada,

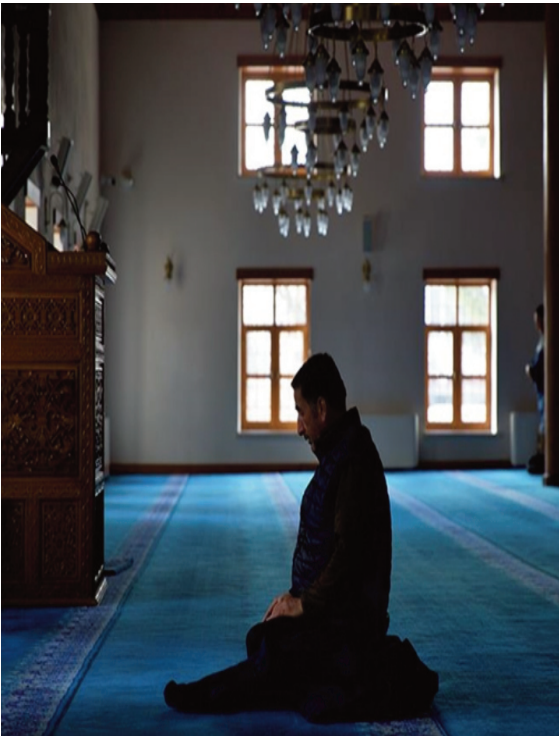
"Trump, Starmer'in sözünü kesti" şeklinde yorumlanırken Beyaz Saray'dan konuyla ilgili açıklama geldi.

Beyaz Saray, X sosyal medya hesabından, Trump'ın Starmer'a değil muhabire hitap ettiği belirtilerek, "Bu yalan haber: Başkan Trump, iki lideri kışkırtmaya çalışan muhabirin sözünü kesti. Yalan söylemeyi bırakın." ifadeleri kullandı.

Trump, Starmer ile ortak basın toplantısında Ukrayna'daki savaşı bitirme çabalarına ilişkin bilgi verdi. Trump, ABD'nin Ukrayna'ya askeri teçhizat dahil herhangi bir ülkeden çok daha fazla para harcadığını tekrarladı. Trump, Ukrayna ile yapılacak nadir toprak elementleri anlaşmasının, ABD ile Ukrayna arasında gelecekte daha sürdürülebilir bir ilişkinin temelini oluşturacağını belirtti.

ABD'nin harcadığı paranın karşılığını alacağını kaydeden Trump, "Bu, Ukraynalıların yıkılıp harap olmuş ülkelerini yeniden inşa etmelerine yardımcı olacak, uzun vadeli refahı teşvik edecektir." ifadelerini kullandı. (AA)

Osmaniye'deki tarihi Ağcabey Camisi'nde restorasyon sonrası ilk teravih kılınacak

Dulkadiroğulları Beyliği döneminde inşa edildiği değerlendirilen ve kitabesine göre Ağcabey tarafından 1809'da yeniden yaptırılan Bahçe ilçesi Milli İrade Meydanı'ndaki cami, Kahrmanmaraş merkezli 6 Şubat 2023'teki depremlerde ağır hasar gördü.

Adana Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nce aynı yıl başlatılan restorasyonda, caminin hasarlı kısımları onarıldı, yıkılan minaresi, duvarları ve ahşap kısımları aslına uygun yenilendi.

Çalışmaların tamamlanmasıyla tarihi cami, 14 Haziran 2024'te ibadete açıldı. Depremden sonra ilk teravih namazının kılınacağı ibadethanede, Bahçe Belediyesi ve İlçe Müftülüğü ekiplerince eksiklikler giderildi.

Tadilat ve bakımdan geçirilip temizlenen Ağcabey Camisi, "on bir ayın sultanı" ramazana hazır hale getirildi.

"İlçemizin kalbi konumunda"

Bahçe İlçe Müftüsü Mustafa Erdem, AA muhabirine, caminin bölgenin en önemli tarihi eserlerinden biri olduğunu söyledi.

İbadethanenin geçen yıl Kurban Bayramı öncesi yeniden cemaatini ağırladığını anımsatan Erdem, şöyle konuştu:

"Restorasyon sonrası ilk kez ramazanda camimizde namaz kılacağız. Burası kadim ve manevi ağırlığı olan bir cami. Aynı zamanda ilçemizin kalbi konumunda. Bundan dolayı camimizde ramazan ayı öncesi daha fazla hassasiyet gösterip her türlü temizlik, tamirat ve bakımı yaptık."

Erdem, mukabele okunup, teravih namazı kılınacak ramazan programlarına vatandaşları davet etti.(AA)

Dünya Nadir Hastalıklar Günü: Albino olmak

Ankara'da yaşayan albinizimli Bal, tıpkı diğer nadir hastalıklar gibi özel gereksinime sahip albinizimli kişilerin, ihtiyaçları karşılandığında her şeyi yapabileceklerini belirterek, toplumun bu konuda farkındalık kazanması gerektiğini söyledi.

Kalıtsal, nadir görülen ancak bulaşıcı olmayan bir rahatsızlık olan albinizm, saçta, deride ve gözlerde "melanin" pigmentinin eksikliğinden kaynaklanıyor.

Genellikle beyaz deriye sahip olan albinizimli kişiler, cilt kanserine karşı oldukça savunmasız olmalarının yanı sıra doğuştan gelen az görme sorunuyla da mücadele ediyor.

Birleşmiş Milletler (BM) verilerine göre, Kuzey Amerika ve Avrupa'da her 17 ila 20 bin kişiden birinde albinizmin bir türü olduğu tahmin ediliyor. Bunlardan biri de Ankara'da yaşayan Albinizm Derneği ve Nadir Hastalıklar Federasyonu Ankara Temsilcisi Papatya Ceren Bal.

Özel bir şirkette çalışan 35 yaşındaki Bal, günlük hayatında işten geriye kalan zamanlarını spor yaparak, dernek faaliyetleriyle ilgilenerek ve doktora bilim sınavı için çalışarak geçiriyor.

Hukuk Fakültesi mezunu olan Bal'ın en büyük hayali ise akademisyen olarak uluslararası çalışmalar yürütmek.

"Beni en çok zorlayan, az görüyorum olmak"

Papatya Ceren Bal, AA muhabirine, albinizimli kişilerin bir gününün nasıl geçtiğini ve yaşadıkları zorlukların üstesinden nasıl geldiklerini anlattı.

Albinizimli kişilerin görme kaybı yaşadığını ve bu nedenle gündelik yaşamlarının zorlaştığını söyleyen Bal, "Albinizimli kişilerin görme

oranları yüzde 5 ila yüzde 20 arasında değişiyor. Küçük yaşlardan itibaren teleskopik gözlük kullanıldığında göz kasları güçleniyor ve görme keskinliği yükseliyor. Buna bağlı olarak da teleskopik gözlük ile görme oranları yakın ve uzak mesafeler için ciddi oranda artıyor. Az görme durumu teleskopik gözlükler, elektronik büyüteçler ya da kürelerle giderilebiliyor ancak teleskopik gözlükler de ince camlı gözlükler gibi konfor sağlamıyor. Benim sağ gözüm yüzde 16, sol gözüm ise yüzde 20 görüyor. Uzun süreli akademik çalışmalar yürütürken bu cihazları kullanmak zorlayıcı olabiliyor: O yüzden diyebilirim ki beni en çok zorlayan, az görüyorum olmak" diye konuştu.

Bal, vücuttaki pigment eksikliğinden dolayı normalden daha farklı görünen albinoların toplumda dikkati çektiğini vurguladı.

"Nadir bir hastalık olduğu bilinmiyor"

İnsanların albinizm hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığını aktaran Bal, "Görünüşümüz farklı olduğu için insanların çok dikkatini çekiyor ama insanlar genelde bunun genetik bozukluk ve nadir bir hastalık olduğunu bilmiyor. Çoğu zaman bizlerin yabancı olduğunu düşünüyorlar. Genelde albinizimli arkadaşların karşılaştığı sıkıntı bu. Bizler aslında diğer nadir hastalıklar gibi özel gereksinimli bireyleriz. Bu

özel gereksinimler karşılandığı takdirde, neredeyse herkesin yaptığı şeyleri yapabilir hale geliyoruz" ifadesini kullandı.

Bal, albinizimli kişilerin yurt dışından temin ettiği teleskopik gözlüklere devlet desteğinin artırılması, az görme sorunu için özel uzmanlığa sahip doktorların kırsal kesimlerde de doğru tanı koyup yönlendirme yapılması için sayılarının artırılması ve kişilerin kendilerini koruyabilmesi için yaz-kış kullanılan güneş kremlerinin maliyetlerine yönelik SGK desteğinin genişletilmesi gerektiğini vurguladı.

Albinizmin bilinen 21 türü olduğunu aktaran Bal, hastalığa sebep olan sendromlardan birinin "Hermansky-

Pudlak Sendromu" olduğunu dile getirdi.

Bu sendromun tıpkı albinizm gibi nadir bir hastalık olduğunu belirten Bal, "Albinizm 17 binde bir görülürken, Hermansky-Pudlak Sendromu ise 500 bin ila 1 milyonda bir görülüyor. Bu sendromu ise en basit haliyle bir kanama bozukluğu olarak açıklayabiliriz. Özellikle albinizimli çocuklarda, ebeveynler çocuklarının vücutlarında sebepsiz yere morluklar buluyorlarsa bu sendromun göstergesi olabilir. Ayrıca aileler bu sendromun tanısı için gen testi de yaptırabilirler" dedi.

Ebeveynlere uyarılarda bulunan Bal, albinizimli çocuklar çok iyi göremedikleri için ailelerin aşırı korumacı davrandığını bu nedenle

çocukların özgüven sorunu yaşayabildiğini ifade etti.

Bal, albinizimli bireylerin özellikle okul çağlarında az görme sebebiyle yaşadıkları sorunlara da değindi.

Okullara resmi bir yazı gönderildiği ve veliler talep ettiği takdirde büyük puntolu kitapların çocuklara bastırılıp verilme zorunda olduğuna işaret eden Bal, "Ama okullar bu konuda bazen keyfi davranabiliyor. Veliler, okul yönetimiyle karşı karşıya gelmemek için bu tür sorunları uzatmak istemeyebiliyor. Burada istisnasız okulların bu kuralları uygulaması öğrenciler açısından çok daha faydalı olacaktır" şeklinde konuştu.(AA)

İspanya'dan at sırtında yola çıkan 3 hacı aday, yolculuğun Türkiye ayağına Edirne'den başlayacak

Endülüslü Müslümanların 500 yıl önceki at sırtında hac yolculuğu geleneğini canlandırmayı ve hac ibadetlerini yapmayı hedefleyen Abdallah Hernandez, Abdelkader Harkassi ve Tariq Rodriguez, ülkeleri İspanya'dan 3,5 ay önce atlarla yola çıktı.

İspanya'dan at sırtında hac yolculuğuna çıkan hacı adayları İstanbul'a ulaştı

İtalya, Slovenya, Hırvatistan, Bosna Hersek, Karadağ, Kosova, Kuzey Makedonya ve Bulgaristan'ı geçerek Türkiye'ye ulaşan hacı adayları, kendi atlarını Hırvatistan'da bırakıp kiralık atlarla yollarına devam etti.

Atlarının araçla getirilmesini beklerken İstanbul'u ziyaret eden ve daha sonra Edirne'ye gelen hacı adayları, bu akşam kente gelmesi beklenen atlarıyla yarın kutsal topraklara doğru yola çıkacak.

Hacı adaylarının atları Türkiye'ye ulaşınca kadar Edirne'de bir at çiftliğinden kendilerine atlar tahsis edildi.

Hacı adaylarından Abdelkader Harkassi, AA muhabirine, atlarının Edirne'ye ulaşmasını beklediklerini söyledi.

İspanya'dan yola çıktıkları atları sınırlardaki prosedürler gereği Hırvatistan'da bıraktıklarını belirten Harkassi, "Bosna Hersek ve Sırbistan'ı kiraladığımız atlarla geçtik. Atlarımız Macaristan, Romanya ve Bulgaristan üzerinden araçla Türkiye'ye geliyor. Onların gelmesi için evrakları hazırladık. Onlar bu yolculuğun ana unsurları. Onları yolun sonuna kadar yanımızda götürmek istiyoruz. Bizim için anlamları büyük" diye konuştu.

Harkassi, dinlenmek ve bazı görüşmeler yapmak için ilk olarak İstanbul'a gittiklerini dile getirdi.

İstanbul'daki karşılamaların çok güzel olduğunu, kendilerine çok sıcak davrandığını ifade eden Harkassi, "Türk halkının desteğini ve sevgisini gördük. Herkese minnettarız" dedi.

Harkassi, kışın zorlu şartlarında başladıkları yolculuğun 4 bin kilometresini at sırtında geçtiklerini, bunun kendileri için büyük bir başarı olduğunu kaydetti.

"Ramazanla birlikte yolculuğumuz başlayacak"

Türkiye'nin kendileri için büyük bir anlam ifade ettiğini aktaran Harkassi, "Burada olmaktan son derece mutluyuz. Türkiye'deki yolculuğumuz başlarken ramazan ayı da başlıyor. Allah'a şükrediyoruz. Yolculuğumuzun Türkiye ayağını önemli ve anlamlı hale getirmek istiyoruz" ifadelerini kullandı.

Hangi şehirleri geçeceklerinin henüz belirli olmadığını, İstanbul, Bolu, Ankara, Konya ve Adana gibi şehirleri görmek istediklerini ifade eden Harkassi, şunları kaydetti:

"Türkiye'den sonraki rotamız Suriye'nin son durumuna bağlı. Suriye'deki son durumu görmek istiyoruz. Hükümetin değişmesiyle Suriye'den geçerek geleneksel hac yolunu kullanmak istiyoruz. Bu bölüm bizim için önemli. Mümkün olursa bu güzergahı kullanacağız, olmazsa başka bir alternatif bulacağız. Ama yolun hepsini at sırtında geçmek istiyoruz. Bu yolculukta Allah'ın yardımına ve iyi niyetin önemine bir kere daha şahitlik ettik. Allah için imkansız diye bir şey yok. Bize yola çıktığımız ilk günden beri yardım ediyor. Bu yolculuk 21'inci yüzyılda neredeyse imkansızdı ama Allah'ın yardımıyla şimdiye kadar mümkün oldu. Gençler, Allah'a güvenmeleri gerektiğini unutmasınlar, bu inanç her şeyi mümkün kılar."

"Duygularımızı tarif etmek imkansız" Abdallah Hernandez de kutsal yolculuğu gerçekleştirdiği için mutlu olduğunu dile getirdi.

Hac görevini yerine getirmek için sabırsızlandığını ifade eden Hernandez, şöyle konuştu:

"Duygularımı tarif etmem imkansız ama 500 yıldır yapılamayan bir yolculuğu gerçekleştirmek büyük ayrıcalık. Kutsal topraklara ulaşmak beni çok duygulandıracak. Önümüzde uzun bir yol var. Kutsal topraklara vardığımda görevimi yerine getirdiğim için mutlu ve huzurlu olacağım. 20 yıl önce Türkiye'yi ziyaret eden kız kardeşim, Müslüman olmamasına rağmen çok sıcak karşılandığını söylemişti. Birkaç gün önce beni arayarak, bir Müslüman olarak Türkiye'deki yolculuğum boyunca çok iyi ağırlanacağıma inandığını ifade etti. Türkiye'ye geldiğimizden beri bize çok cömert davranılıyor."

Edirne'de törenle karşılandılar Hacı adayları için Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) Edirne Koordinasyon Ofisi tarafından karşılama töreni düzenlendi.

Atları Türkiye'ye ulaşmayan hacı adaylarına karşılama töreni için Edirne'deki bir çiftlikten at tahsis edildi. Karaağaç Mahallesi'ndeki çiftlikten atlarıyla kent merkezine yola çıkan hacı adaylarını vatandaşlar Meriç Köprüsü üzerinde karşıladı.

Hacı adaylarına Türk bayrağı ile kaba ve üç atının resmedildiği tablo hediye edildi.

Abdallah Hernandez, karşılamada Türkiye'yi çok sevdiğini belirterek, katılımcılara teşekkür etti.

Buradan kendilerini karşılayan diğer atlılarla yoluna devam eden hacı adayları Saraçlar Caddesi'nden geçerek Eski Cami önüne ulaştı.

YTB Edirne Ofisi Koordinatörü Prof. Dr. Mustafa Şentürk, gazetecilere yaptığı açıklamada, İspanya'dan gelen 3 hacı adayının Türkiye programı kapsamında Edirne'ye geldiğini söyledi.

Grubun lideri Abdallah Hernandez'in yıllar önce başarılı olduğu bir sınavın ardından Müslümanlığı seçtiğini anlatan Şentürk, "Hernandez, daha sonraki yıllarda 'profesörlük sürecini başarıyla tamamlarsam atla hac yolculuğuna çıkacağım' diye niyet eder. O da gerçekleşince yola çıktılar ve uzun bir seyahatin ardından Türkiye'ye geldiler" dedi.

Hacı adaylarının ramazan ayı boyunca Türkiye'de kalacaklarını belirten Şentürk, bayramdan sonra ekibin yolculuklarının süreceğini kaydetti.

Abdallah Hernandez ise at sırtında hac yolculuğunu gerçekleştirmek için yola çıktıklarını ifade etti.

Böyle bir yolculuğa çıkmaktan dolayı mutlu ve huzurlu olduklarını belirten Hernandez, "35 yıl önce Allah'a bir sözüm vardı. Bu sözü yerine getirmek için arkadaşlarla yola çıktık. Uzun ve çeşitli zorlukları olan bir yolculuğa çıktık. Allah'ın yardımı bizimle" diye konuştu.

Abdelkader Harkassi de Türkiye'ye ulaşmaktan dolayı çok sevinçli olduklarını dile getirdi.

Cuma namazını Eski Cami'de kılan grup cami çıkışı vatandaşlarla bir araya geldi.

Edirne Müftüsü Ercan Aksu, kutsal topraklara giden 3 hacı adayının mübarek bir yolculuk yaptığını belirterek, hayırlı yolculuklar diledi.

Aksu'nun yaptığı duanın ardından grup YTB Edirne Ofisi'nde düzenlenen programa katıldı.

Hacı adayları yarın kutsal topraklara yolculuklarına başlayacak.(AA)

193 yıllık zengin kız fakir oğlan hikayesi "Aşk İksiri" yeniden seyirciyle buluşacak

Samsun Devlet Opera ve Balesi (SAMDOB), komik opera türlerinden biri olarak gösterilen "Aşk İksiri"ni sanatseverlerle buluşturacak.

Dünya prömiyeri 1832'de Milano'da yapılan, librettosu Felice Romani'ye, müziği opera tarihinin önemli bestecilerinden Gaetano Donizetti'ye ait "Aşk İksiri" yazıldığından bu yana birçok kez farklı yorumla sanatseverlerle buluştu.

Dünyada en çok sahnelenen opera türlerinden biri olan eser, Samsun Devlet Opera ve Balesince tekrar sahneye taşınıyor.

Son provaları tamamlanan eser, Atatürk Kültür Merkezi Aydın Gün Sahnesi'nde 1 Mart Cumartesi saat 20.30'daki prömiyerinin ardından 3 ve 24 Mart'ta yeniden beğeniye sunulacak.

"Eseri bir masal gibi düşündük"

Eserin rejisörü Aydın Buğra Güven, temsilin genel provası sonrası AA muhabirine yaptığı açıklamada, prömiyer için heyecanlandıklarını söyledi.

Eserin 193 yaşında olduğunu belirten Güven, "Çok yaşlı bir opera ama bu kadar yaşlı olmasına rağmen konusu çok genç, hiç değişmeyen sınıf çatışması. Bu çatışmanın sonucunda yine aşk kazanıyor." ifadelerini kullandı.

Yaklaşık bir aydır sahne provalarını sürdürdüklerini aktaran Güven, "Teknik ekip ve sanatçılar olarak sahne üzerinde ve sahne gerisinde yaklaşık 200-250 kişi emek veriyor esere. Eseri bir masal gibi düşündük. Zaten dekorlarımızı, ışıklarımızı gördüğümüzde anlayacaksınız. Sanatseverler bir çerçeve içerisinde izleyecekler eseri. Herkesi masalımıza bekliyoruz." dedi.

"7'den 70'e herkesin izleyebileceği ve zevk alabileceği bir opera"

Eserde "Giannetta" rolünü üstlenen Sezen Alanbay, karakterinin başroldeki Adina'nın çok yakın arkadaşı olduğunu belirterek, "Çok güzel ve çok eğlenceli bir eser. Eseri çalışırken çok keyif aldım. Dilerim seyircimiz de eseri çok beğenir, çok eğlenir tek dileğimiz bu." diye konuştu.

"Dr. Dulcamara" rolünü üstlenen Tuncay Kurtoğlu da karakterinin şarabı aşk iksiri olarak pazarladığını anlatarak, "İnsanlar inanıyor ve eserin sonuna kadar bu şekilde devam ediyor. 'Eğlenceli bir opera' diyebiliriz. Oldukça hareketli bir opera. Dulcamara karakteri girdiği zaman biraz daha fazla hareketleniyor ortalık. Bence 7'den 70'e herkesin izleyebileceği ve zevk alabileceği bir opera. Bütün sanat-

severleri bekliyoruz." değerlendirmesini yaptı.

"Belcore" rolünü üstlenen Hasan Çelik ise karakterinin köy köy gezip asker adaylarını topladığını dile getirerek, "Aynı zamanda Adina'ya aşık olup evlenme teklifi eden bir karakter. Güzel, keyifli bir rol. Çok güzel çalıştık. Zaten Aşk İksiri operası, Donizetti'nin en çok oynanan operalarından birisi, 193 yıl sonra yine oynuyoruz. 'Komik opera' diye geçer ama aslında içerisinde dram, aşk barındıran, mutlu sonla biten bir opera." dedi

"Nemorino" rolüne hayat veren Ulaş Kocatürk, operanın zengin kız fakir oğlan kişisini işlediğini belirterek, "Nemorino zengin oluyor, köydeki bütün kadınlar tabiri caizse ona hasta oluyor. O aşk iksirinden olduğunu zannediyor ama öyle değil. Aslında Adina da ona boş değil." bilgilerini verdi.

SAMDOB Sanat Teknik Müdürü Talip Ata da eserin Ankara Devlet Opera ve Balesinde sahnelenip çok rağbet gördüğünü, bu yüzden Samsun Devlet Opera ve Balesi sahnesinde de sahnelemeyi hedeflediklerini, teknik ekibin gerekli revizyonu yaparak eseri sahneye uyarladığını kaydetti.

Eserde, koreografi Rüya Özvar, kostüm tasarımı Gazal Erten, dekor tasarımı Özgür Usta, ışık tasarımı ise Oğuz Murat Yılmaz imzasını taşıyor.

Orkestra şefi Patrick David Murray yönetimindeki SAMDOB orkestrası ile koro şefi Maria Chekriekchieva yönetimindeki SAMDOB korusu solistlere eşlik ederken başkemanlı Dilara Tanrıverdi Doğan olacak.

Eserin hikayesi şöyle:

"Genç Nemorino, güzel ve varlıklı Adina'ya aşiktir ancak Adina aralarındaki sınıf farkı nedeniyle ona yüz vermez. Umutsuz Nemorino, gezgin şarlatan Dulcamara'dan büyük bir aşk iksiri satın alır, oysa aldığı şey sadece bir şişe şaraptır. İksirin etkisine inanan Nemorino Adina'ya ilgisiz davranmaya başlar. Bu durum Adina'nın duygularını altüst eder ve kıskançlıkla çavuş Belcore'nin evlenme teklifini kabul eder. Her şey bitti derken Nemorino büyük bir servete konmuştur. Bir anda herkesin gözüne parlayan Nemorino, gerçek aşkın sırrını sonunda bulabilecek mi yoksa aşk sadece bir iksirin oyunu mu?" (AA)

Bolu'da resim ve motiflerle bezeli köy camisi restorasyonla eski ihtişamına kavuşacak

Karaköy'deki cami, Ankara Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun kararıyla 2014 yılında tescil edilerek koruma altına alındı.

Vakıflar Genel Müdürlüğüne, yapım tarihi tam olarak bilinmeyen ve uzun yıllardır kullanılmayan caminin restore edilmesine karar verildi.

Restorasyonla eski ihtişamına kavuşacak cami, çalışmaların ardından yeniden ibadete açılacak.

"Cami, çok güzel el işçiliğiyle yapılmış"

Kıbrıscık Müftüsü Mücahit Duran, AA muhabirine, caminin ilçedeki önemli eserlerden olduğunu söyledi.

Duran, caminin yapıyla ilgili bilgi sahibi olmadığını belirterek, "Bu tür yapılar farklı ilçelerde, farklı yerlerde, merkezlerde bulunabiliyor. Bu anlamda Kıbrıscık için önemli bir değer. Özellikle camimizin iç duvarlarındaki motifler, çizimler, hatlar çok güzel. Aynı şekilde camimizin iç tasarımındaki minberi, üst balkonu ahşaptan yapılmış. Çok güzel el işçiliğiyle yapılmış." diye konuştu.

Caminin restore edilmesinden duyduğu memnuniyeti dile getiren Duran, "Küçük, şirin bir cami. Vakıflar Genel Müdürlüğümüz, onarım çalışmalarını tamamladıktan sonra asıl ihtişamına, asıl güzelliğine yeniden kavuşacağına inanıyorum." dedi.

Duran, camilerin önemli kültürel miraslar olduğunu vurgulayarak, korunarak geleceğe taşınmaları gerektiğini sözlerine ekledi.(AA)

Üsküp'te Osmanlı dönemi Makedonyası Sultan II. Abdülhamid'in fotoğraflarıyla anlatıldı

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) işbirliğinde IBU konferans salonunda düzenlenen sergi ve panele, akademisyenler, öğrenciler ve davetliler katıldı.

Etkinlik kapsamında, Sultan II. Abdülhamid tarafından oluşturulan Yıldız Sarayı Fotoğraf Koleksiyonu'ndan seçilen tarihi fotoğraflar sergilendi.

Osmanlı dönemindeki Makedonya'nın mimari, kültürel ve sosyal mirasını gözler önüne seren görüntüler, katılımcılara geçmiş ile günümüz arasındaki tarihe tanıklık etme fırsatı sundu.

"Osmanlı Dönemi'nde Makedonya" paneli Serginin ardından düzenlenen panelde, tarihçiler Prof. Dr. Mehmet İnbaşı ve Doç. Dr. Eyüp Kul, Osmanlı döneminin Makedonyası hakkında akademik sunumlar gerçekleştirdi.

Etkinliğe katılan YTB Başkanı Abdullah Eren, Türkiye'nin Üsküp Büyükelçisi Fatih Ulusoy ve IBU Rektörü Prof. Dr. Lütfi Sunar, konuşmalarında, Türkiye ile Kuzey Makedonya arasındaki güçlü kültürel bağlara vurgu yaptı.(AA)

Patara Deniz Feneri'nin ışığı yüzyıllar sonra yeniden yanacak

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 2020'yi "Patara Yılı" ilan etmesinin ardından yaklaşık 2 bin yıllık deniz fenerinin yeniden ayağa kaldırılması için başlatılan çalışmalarda sona gelindi.

Doğal afetler sonucu yıkılan yaklaşık 26 metre uzunluğundaki deniz fenerinin çevresinde yapılan kazılarda binlerce orijinal yapı taşı ortaya çıkarıldı. Taşlar, hazırlanan projenin ardından bölgede kurulan "taş hastanesi"nde

cerrah titizliğiyle işlendi.

Uzmanlar tarafından tek tek elden geçirilen ve güçlendirilen taşlar, fenerin 4 metre yüksekliğindeki podyumunun hazırlanmasının ardından vinçler yardımıyla kaldırılarak kuleye konuldu. İmparator Nero'nun "Ben imparator Nero. Bu feneri denizcilerin selameti için yaptım." ifadesinin de yer aldığı yazıt ve yunus kabartması ile fenerin kubbesinin de tamamlanmasıyla deniz fenerindeki çalışmalar büyük oranda

bitti.

Deniz fenerinde çevre düzenlemesinin ardından sembolik olarak ışığının yüzyıllar sonra yeniden yakılması ve ziyarete açılması bekleniyor.

"Fener, 1300 yıl ayakta kalmış" Patara Antik Kenti Kazı Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Şevket Aktaş, AA muhabirine, deniz fenerinin orijinal taşlarının 2004 yılında Prof. Dr. Havva İşkan Işık başkanlığında yürütülen çalışmalar ile kumlardan arındırılarak açığa çıkarıldığını söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2020'yi "Patara Yılı" ilan etmesinin ardından Antalya Valiliği denetiminde antik feneri ayağa kaldırmak için çalışmalara başladığını belirten Aktaş, "Hocamız Prof. Dr. Havva İşkan Işık, bu süreci başından sonuna kadar yürüttü. Deniz feneri, mimari form olarak kare podyum ve merkezde ana kaya üzerine iç içe geçmiş 2 silindirden oluşuyor. Fenerin üzerindeki sahanlıkta da ateş yandırmaktaydı. Şimdi o bölgeyi, kubbesini de tamamlamak üzereyiz. İmparator Nero ve Likya Valisi Sextus Marcus Priscus'a atfedilen 2 tane özel yazıt bulunuyor." diye konuştu.

Yapının mimari form açısından antik dünyadan bugüne gelen önemli bir eser olduğuna işaret eden Aktaş, "Restorasyon sürecinin tamamlanmasıyla bilim dünyasına önemli bir eser kazandırılmış olacak. Yılın ilk yarısının sonunda çevre düzenlemesi, podyum dokusuna ve mimarisine uygun ayağa kaldırılan önemli örneklerden olduğunu belirten Aktaş, "Fener, 1300 yıl ayakta kalmış ve deprem nedeniyle yıkılmış. Arkeoloji ve bilim camiası açısından çok önemli bir değer. Sadece deniz fenerini görmek için turistlerin geleceğini düşünüyoruz. Bu fener, hem bilim camiasına çok önemli katkıda bulunacak hem de ilk ışık yandıktan sonra çok sayıda ziyaretçi Patara'ya çekecektir." ifadelerini kullandı.

Milattan sonra 64 yılında Roma İmparatoru Nero tarafından yaptırılan deniz fenerinin, 1481 yılında Rodos'ta meydana gelen deprem ve ardından oluşan tsunami nedeniyle yıkıldığı, harabenin daha sonra liman alanındaki kum tepeleri arasında zamanla kaybolduğu biliniyor.(AA)

Ramazan Günlüğü-1

VE HOŞ GELİPTÜR RAMAZAN!

UĞUR CANBOLAT

ŞÜKÜRLER olsun yine geldi Ramazan!

Hoş geldi, bin safalar ile geldi.

Geldi ve rüşen etti yüreğimizi.

...

YİNE huzur tüllenecek ufukumuzda.

Ferahlık sunacak yorulmuş sinelerimize.

Rahmetin sağanak yağmurunda ıslanacağız ki, ne

ıslanmak.

Sessizliğimize ses olacak, çığlıklarımıza mâkes.

...

GÖZÜMÜZÜ yıkayacak Ramazan.

Ardından elbette gönlümüzü.

İkisi birbirinin tamamlayıcısı olacak.

Görmediklerimizi göreceğ, hissetmediklerimiz

kalbimize konuk olacak.

... DERİNLEŞTİRECEK bizi.

Yüzeyselliklerimiz yerini anlamlı derinliklere bırakacak.

Kıraatlerimiz tilavete dönecek.

Anlamanın zevkine varıp idrak mertebelerinden

yukarıları yükseleceğiz.

...

ANLAM taşıyacak dünyamıza Ramazan!

Anlamımız olacak.

Ve...

Biz daha çok anladıkça anlam katmaya başlaya-

cağız hayatımıza.

Kurtulacağız anlamsızlıktan.

...

ARLANACAĞIZ, utanma ile yeniden tanış olacağız.

Tatlı mahcubiyetlerin kızaran yanakları gelip

konacak yüzümüze.

Ve...

Arınacağız tüm aarsızlıklardan ve dahi hoyratlıklar-

dan.

Mânânın kevgirinden geçireceğiz olumsuzluktan

yana neyimiz varsa bizi boğan.

...

FARUK olacağız inşallah Ramazan ile.

Temyiz gücüne erişeceğiz.

Doğru görünenler içinde hakikat olanı tercih ede-

ceğiz.

Diğerlerini dönüşüm kutusuna atacağız.

...

USUL yanan bir mum misali eritecek bizi Ramazan.

Kar gibi ya da güneşin erittiği...

Yalandan, yanlıştan, hasetlikten, fesatlıktan, ka-

balıktan, hoyratlıktan yana ne varsa eritecek.

Kibir dağlarımız dağılıp gidecek.

Tevazunun pırıltılı libasını giydirecek bize.

...

FETHECEK Kur'an bizi.

Açacak tüm paslı kilitlerimizi.

Aralanacak muhabbetin gönül alan kapıları.

Gireceğiz hep beraber.

Ve...

Seyran eyleyeceğiz.

...

TOPLANACAĞIZ Allah'ın izni keremiyle.

Lütfâ uğrayacağız.

İhsanlarla dolacak kolumuz kanadımız.

Hamurumuz ihlasla karılacak çünkü.

Ekşilerimiz tatlanacak...

Ve...

Acıların elim eleklerinden geçen insanlara dualar

edeceğiz yanık yüreklerimizle.

Dünyamız daha fazla kirlenmesin, mazlumlar daha

çok inlemesin diye.

...

HIZIRIMIZ olacak Ramazan!

Biz hazırsak eğer.

Huzurdan yana kuracağız çadırımızı.

Biz istersek eğer.

Dilek ayıdır elbet, istek ayıdır, niyaz ayıdır, dua

ayıdır.

Dileyelim ki, ona gerçekten hoş geldin diyebilelim.

Haydi birlikte söyleyelim.

Hoş geldin Ramazan, ne hoş geldin Ramazan...

Ya Selam!

4.913 MEMUR ADAYI YAZILI SINAVA GİRİYOR

İBB İtfaiye ve Zabıta kadrolarında çalışmak isteyen adaylar için 26-27 Şubat 2025 tarihlerinde yazılı sınav gerçekleştiriyor. Toplamda 4 bin 913 aday İBB'de memur olmak için sınava giriyor. Yenikapı'da gerçekleştirilecek sınava İtfaiye Eri kadrosuna 3 bin 341 aday, Zabıta kadrosuna ise bin 572 aday girecek.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), toplamda 4 bin 913 memur adayını yazılı sınava sokuyor. Bugün ve yarın gerçekleştirilecek sınavlarla adaylar İtfaiye ve zabıta kadrolarında çalışmak için yarışacak. Yazılı sınavı geçen İtfaiye ve zabıta memuru adayları uygulamalı sınavlara hak kazanacak. İtfaiye ve zabıta kadroları için uygulamalı sınavları geçen adaylar İBB'de resmen memur olarak göreve başlayacak. Uygulamalı sınavlar 7 Nisan 2025 tarihinde yapılacak. Muhtelif kadrolar için ise gerçekleştirilecek sözlü mülakatlar 3 Mart 2025 tarihinde başlayacak ve 20 Mayıs 2025 tarihine kadar devam edecek.

Oturum başı 120 dakika planlanan sınava İtfaiye eri kadrosu için ilk oturuma 2 bin 113, ikinci oturuma bin 228 aday katılırken Zabıta kadrosu

in bin 572 aday girecek.

Akçabay, Liyakate Dayalı Sınav Sürecinin Altını Çizdi

İBB'ye değer katacak bu sınav sürecini Genel Sekreter Yardımcısı Zeynep Neyza Akçabay şu ifadelerle dile getirdi; "İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak, memur alımı sürecinde liyakat, şeffaflık ve fırsat eşitliğini en temel prensiplerimiz olarak belirliyoruz. Bugün başlayan sınav süreci, belediyemize değer katacak nitelikli ve yetkin personellerin kazandırılmasına olanak tanıyacaktır. 3 Mart 2025'te muhtelif kadrolar için şeffaf odalarda yapılacak sözlü mülakatlar, 7 Nisan 2025'te ise zabıta memurları ve İtfaiyeciler için uygulamalı sınavlar başlayacaktır. Bu süreç, sadece yeni bir kadro oluşturmakla kalmayacak, aynı zamanda İstanbulumuz için güçlü bir iş gücü inşa etmemize de olanak tanıyacaktır. Memur adaylarımıza başarılar diliyor, bu sürecin İstanbul için hayırlı olmasını temenni ediyorum."

"İstanbul'a Ümidimiz Tam"

Türkiye'nin dört bir yanından İstanbul'a memur olmak için gelen adaylardan Muhammet Şahbudak heyecanını

şöyle dile getirdi; "Mersin'den geldim bu alım için çok umutluyum sınava hazırlanıp geldik şu anda yazılı sınava gireceğimiz için biraz heyecanlıyız ama başaracağımıza inanıyoruz. İBB'nin bu alımı bizim için bir fırsat benim hevesim liseden beri İtfaiyeye vardı."

Gönüllü olarak da yardımlarda bulunduğunu belirten Burak Demir, "Erzurum'dan

geliyorum. Çok uzun bir yoldan geliyorum İBB'nin İtfaiye alımı için. Diğer illerde de mülakatlarımıza girdik ama başarılı olamadık. Ama İstanbul'a ümidimiz tam. Sadece tek isteğimiz İtfaiyecilik mesleğinin daha da geliştirilebilir olması açısından tanıtılması" şeklinde konuştu.

İtfaiyeciliğin eğitimini aldığını söyleyen Oğuzhan Yıldırım ise "Ağrı İbrahim

Çeçen Sivil Savunma ve İtfaiyecilik mezunuyum. Kendi bölümümün eğitimini aldım yazılı olması bizim için iyi yazılıda bilgiyle giriyorsun. Umutluyum" dedi.

Sınavları geçen adaylardan 785'i İtfaiye Eri, 315'i Zabıta memuru olacakken muhtelif kadrolarda 432'si memur olmaya hak kazanacak.

BÜLTEN HABERİ

CHP, 'GEL, SEÇ, TARİHE GEÇ' SLOGANIYLA YÜRÜYÜŞÜ BAŞLATTI

CHP'nin Cumhurbaşkanı adayını belirlemek için yapacağı ön seçime tek aday olarak katılan TBB VE İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, yeni sıfatıyla kamuoyunun karşısına ilk kez çıktı.

"Cumhurbaşkanı Adayımızı Gel, Seç, Tarihe Geç" başlıkla tanıtım toplantısında konuşan CHP Genel Başkanı Özgür Özel, "Bugün kurduğumuz sandık, Türkiye'nin ihtiyacı olan o büyük sandığın öncüsüdür. Ama o sandığı getirecek olan da o sonucu doğuracak olan da bizlerin kararlılığıdır" dedi. Özellikle gençleri ve tüm vatandaşları CHP'ye üye olmaya çağırarak Özel, "Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, 23 Mart'a giden bu yolda, devamında iktidarı devralmak üzere çıktığımız bu yolda, hep birlikte olmaktan, kol kola olmaktan, omuz omuza olmaktan ve kendimize değil memleketimize dair hedeflerini hayata geçirmek için inançlı ve kararlı olmaktan dolayı onurluyuz, gururluyuz. Her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Her birinin tarihe geçiyorsunuz" dedi.

İmamoğlu da Beykoz Belediye Başkanı Alaattin Köşeler'in hukuksuz bir şekilde gözaltına alınmasını "utanç verici" sözleriyle eleştirerek, "Saniyorlar ki, ellerindeki geçici yetkilerle milletlin kararına el koyabilirler. Saniyorlar ki, mahkemelerde halkın partisini durdurabilirler. Zavallılar! Çaresizler. Acizler. Onlara hatırlatalım; CHP, halkın kendisidir. Halktır, halk. Halkın partisidir. Halkı durduramazsın, engelleyemezsin, kapatamazsın. Ekrem İmamoğlu da bu halkın, bu milletin

oğludur, evladıdır. Onu, milletin elinden alamazsın. Saniyorlar ki, Ekrem İmamoğlu'nu aday yapmazlarsa, kurtulurlar. Şu salonda kaç tane İmamoğlu var biliyor musun? Görmüyorlar, işitmiyorlar. Yahu hepimizi yasaklasan ne olur? Bu memleketin her bir şehriden, her bir ilçesinden, beldesinden, köyünden bir Ekrem İmamoğlu karşına dikilir. Buradaki her bir milletvekili, her bir CHP il başkanı, her bir kadın kolları başkanı, gençlik kolları başkanı, her bir CHP neferi bizim Cumhurbaşkanı adayımızdır. İcraatçı ve halkçı CHP'li belediyelerin büyük başarısının mimarı kıymetli başkanlarımızın her biri adaydır, bizim adayımızdır. Kıymetli milletimiz, çok kıymetli partililerim, partimin çok kıymetli yöneticileri; kurtuluş yok tek başına, haydi şimdi hep birlikte görev başına hep beraber görev almaya, hep birlikte yol almaya. Bu yolumuzun uzun olduğunu hepimiz biliyoruz. Allah'ın izniyle başaracağız. Kararlıyız. Türkiye'nin her bir yanını gezmeye başlayacağız. Bir yandan görev yaparken, bir yandan ülkemizi geleceğe hazırlayacağız. En hızlı şekilde sandığı milletimizin önüne getireceğiz. Cumhuriyet Halk Partisi başaracak, Türkiye kazanacak" diye konuştu.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin (CHP), önümüzdeki genel seçimlerdeki Cumhurbaşkanı adayını belirlemek için yapacağı ön seçime tek aday olarak katılan Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) ve İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu, yeni sıfatıyla kamuoyunun karşısına ilk kez çıktı. CHP Genel Merkezi'nde düzenle-

nen "Cumhurbaşkanı Adayımızı Gel, Seç, Tarihe Geç" başlıkla tanıtım toplantısı; CHP Genel Başkanı Özgür Özel, parti kurmayları, milletvekilleri, büyükşehir, il, ilçe, belde belediye başkanları, il, ilçe başkanları ve çok sayıda partilinin katılımıyla gerçekleştirildi. Salona sığmayan çok sayıda katılımcı, toplantıyı Genel Merkez koridorlarındaki ekranlardan izledi. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan toplantıda, sırasıyla; CHP Genel Sekreteri Selin Sayek Bökse, İmamoğlu ve Özel birer konuşma yaptı.

"47 YIL SONRA TÜRKİYE'NİN BİRİNCİ PARTİSİ"

"Partimiz 47 yıl sonra, Türkiye'nin birinci partisi oldu" diyen CHP Genel Başkanı Özel, şu ifadeleri kullandı: "O gün bu salonda, bu kürsüden verdiğimiz ilk sözü tutmanın, Gazi'nin partisini girdiği ilk yerel seçimde birinci parti yapmanın gururu ile milletimize hitap etmişim. Bugün, değişim sürecinin, Türkiye'yi değiştirecek sürecin, o önemli adımından sonra bugün en nihai adım için çıkan bir yolculuğa yeniden tarih bir günde karşınızdayım, o kürsüdeyim. O gün konuşurken bunun bir zafer değil ödev olduğunu, bunun bir son değil başlangıç olduğunu, bu yürüyüşte kibre, bu yürüyüşte talele, bu yürüyüşte kazanmanın verdiği hislere değil sorumluluğun yüklediği duygulara ihtiyaç olduğunu söylemişim. Görevi aldığımızı, bundan sonra da hedefe ulaşana kadar hep beraber yapmamız gerekenleri o gün de konuştuk, bu sa-

londaki belediye başkanlarımızla da konuştuk, grubumuzla da konuştuk, örgütümüzle de konuştuk. Bugün geldiğimiz nokta, aynı sorumluluğun kritik dönemeçlerinden bir tanesidir."

"MİLLET, ESAS KARAR VERİCİNİN KENDİSİ OLDUĞUNU UNUTMAZ"

"Bu kürsüden o günlerde yaptığım bir değerlendirmeyi tekrar etme ihtiyacı duyuyorum. O da bu milletin devletini sevdiği... Çağırdığına askere gider, istediğinde vergisini verir. Gerekirse evladını şehit verir. Bu devlete sahip çıkar, ihanet etmez. Ama bir gün birileri ellerindeki yetkiyle; bu bazen askeri bir darbedir, bazen denetimsizce hor kulanılan yetkilidir. Devleti, milletin karşısına dikerseniz, orada devlet ile milleti yarıştırmaya kalkarsanız, her zaman olduğu gibi yine millet kazanır. Millet, devlete sever. Ama devletin kendisi için olduğunu, o devleti kendisinin kurduğunu, esas karar vericinin kendi olduğunu hiçbir zaman unutmaz. 12 Eylül'de Kenan Evren'in 'Seç' dediğine karşı sivil bir aday seçerken de 15 Temmuz'da ne istediysen verilerin altına verilen tanklarla, uçaklarla Meclis bombalanırken, milletin üstüne giderken çıplak ellerle de milletin karşısına devlet dikildiğinde millet kararlılığından geri adım atmaz. Gerçek belirleyicinin kendi olduğunu asla unutmaz. 31 Mart seçim süreci devletin milletin karşısına dikildiği bir diğer örnek olmuştur."

BÜLTEN HABERİ

HOŞ GELDİN RAMAZAN

HADİ ÖNAL

Sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın pekiştiği, dostluk, sevgi, saygı ve kardeşlik duygularının güçlendiği bir Ramazan ayını daha idrak etmenin derin duyguları içerisindeyiz.

Rahmet ülkesinden müjdelere getiren ve halk arasında; "On bir ayın sultanı" olarak adlandırılan Ramazan ayının diğer aylara oranla gerek dini gerekse sosyal hayatımızdaki yeri ve önemi tartışılmaz. Bakara Suresi'nin 185. ayetinde Yüce Allah: "Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak kendisinde Kuran'ın indirildiği aydır. Sizden her kim bu ayda bulunursa oruç tutsun", diye buyurarak bu ayın diğer aylardan çok daha farklı olduğunu bildirmiştir.

Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed-sallallahu aleyhi ve selem- Ramazan ayı ile ilgili hutbelerinde: "Ey insanlar büyük ve mübarek bir ay yaklaştı, gölgesi başınızın üstüne düştü. Bu böyle bir aydır ki, içinde bin aydan daha hayırlı olan "Kadir Gecesi" vardır. Allah o mübarek ayın gündüzlerinde orucu farz, gecelerinde nafil e-namazı meşru kıldı. Bu ayda küçük büyük bir hayır yapan insan, başka aylarda bir farz eda etmiş gibi sevap alır. Bu ayda bir farz yapmak, başka aylarda yetmiş farz yerine geçer. Bu ay, Allah için açlık ve susuzluğun; taat ve ibadetin meşakkatlerine sabır ve tahammül ayıdır. Sabrın karşılığı da cennettir. Bu ay yardımlaşma ayıdır. Bu ay müminlerin rızkını arttıracak aydır. Bu ayda her kim oruçlu bir mümine iftar edecek bir şey verirse, yaptığı bu iş günahlarının bağışlanmasına ve Cehennemden kurtulmasına sebep olur. Oruçlunun sevabından da hiçbir şey eksilmeden onun kadar sevaba kavuşur", demek sureti ile bu ayın önemini belirtmiştir.

İdrak etmekle manevi açıdan sevinç duyduğumuz ve huzur bulduğumuz; "başı rahmet, ortası mağfiret, sonu da Cehennemden kurtuluş" olan Ramazan ayı, sayısız nimetleri ile gönül dünyamızı süsler. Tutulan oruç; bir yandan azim, sebat, kanaat, metanet ve sabır gibi ahlâkî güzelliklerle bezenmemize diğer yandan da Allah'ın bize bahşettiği nimetlerin kıymetini bilmemize; bu nimet ve varlıktan yoksun olanları düşünüp onlara merhamet ve şefkat hisleriyle yaklaşmamıza vesile olur.

Ramazan ayı, kulluk şuurunun daha güçlü olarak hissedildiği mübarek bir zaman dilimidir. Dolayısı ile müminler bu aydan en iyi şekilde yararlanmayı bilmelidir. Ramazan ayının gönüllere huzur veren manevî havasını solurken geçmiş de muhasebe edilmeli kötülüklerden, çirkinliklerden uzak durmanın yolları aranmalıdır. Yapılacak iyiliklerle, hayır hasenat ve ibadetlerle de Allah'ın rızası kazanılmalıdır.

Ramazan ayında; Kuran'a sarılan, onun emir ve hükümlerini hayatına rehber edinenlere ne mutlu. Ramazan ayında; gönül fethine çıkarak gönüllere kazananlara ne mutlu.

Ramazan ayında; biri birlerini sevmeye yarışan müminlere ne mutlu...

Ramazan ayında; "bölüşürsek tok oluruz; bölünürsek yok oluruz" düsturu ile hareket eden ve bölüşenlere ne mutlu.

Can, amelin elinde tutsaktır. Canlar; tövbe kapılarının ardına kadar açık olduğu Ramazan ayında kurtulur; huzura ererler. Ramazan/ Kuran ayında; amelle tövbe kapısının eşğine baş koyanlara ne mutlu...

Ramazan ayında; nefsinin kötülüklerinden, fenalıklardan, azgınlıklardan arındırarak yaradılış gayesinin sırrına yönelenlere ne mutlu...

Ramazan ayında; İslam'ın rahmetle yoğrulmuş; adalet, bilgi ve hikmetle ummanlaşmış denizinde kulaç atarlara ne mutlu.

Ramazan ayında; Allah rızasını kazanmak için gayret gösterenlere ne mutlu.

Ne mutlu Allah'ın rahmetini ve bereketini dileyenlere...

Ne mutlu gönlünün güneşinin solmaması için bu ayı değerlendirenlere...

Gölgesi üzerimize düşen, Sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın pekiştiği, sevgi, dostluk ve kardeşlik duygularının güçlendiği Ramazan/Kuran Ayı'nın, milletimize, İslâm âlemine ve geleceğimize hayırlar getirmesi; insanlığın hidayetine ve barışına vesile olması Cenab-ı Allah'a arzımız ve niyazımızdır.

Takımın performansının yukarı gittiğini görüyorum

Konyaspor maçının ardından Galatasaray Teknik Direktörü Okan Buruk, "Rizespor maçının ikinci yarısı ve Fenerbahçe derbisinde takımın performansının yukarı gittiğini görüyorum. Kasımpaşa maçı bizim için önemli bir ölçü olacak" yorumunda bulundu

GALATASARAY Teknik Direktörü Okan Buruk, Ziraat Türkiye Kupası C Grubu üçüncü ve son haftasında TÜMO-SAN Konyaspor ile RAMS Park'ta 0-0 berabere kaldıkları maçın ardından düzenlenen basın toplantısında açıklamalarda bulundu. Fenerbahçe derbisinden sonraki açıklamalarından dolayı kendisine Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) Profesyonel Futbol Disiplin Kurulunun (PFDK) 1 maç ceza verildiğini hatırlatan Buruk, "Bir maç sonrası röportajından dolayı PFDK'ye sevk edildim. Bir maç da ceza verdiler. Bu sezon hiçbir teknik direktör bununla ilgili ceza almadı. Türk futbolunun marka değerine zarar verdiğim için bir maçlık ceza verdiler. Tahkim gideceğiz. Bu röportajda cezaya neden olacak hiçbir şey yoktu ama bir maçlık ceza geldi. Oradaki insanların kararına güveniyoruz. Bundan sonraki süreçte sadece kendi oynadığımız maçla ilgili soru alacağım." diye konuştu.

MAÇI DEĞERLENDİRDİ

Trendyol Süper Lig'deki Fenerbahçe derbisinin ilk 11'in tamamını değiştirerek Konyaspor karşısına çıktıklarını aktaran Buruk, şu ifadeleri kullandı: "Bir maç önceye göre 11 değişik oyuncuyla başladık. Hedefimiz değerli oyuncularımızın hem performanslarını artırmak hem de turu geçmek için onların kalitelerini görmektir. Maçın başından sonuna kadar top bizdeydi. Rakip kalede oynadık. Konyaspor bekledi, savunma yaptı, gol yememeye çalıştı. Biz de üretmeye çalıştık. Belli yerlerde ürettik, belli yerlerde son pasları iyi yapamadık. Üçüncü bölgeye gidişimiz, ceza sahası etrafındaki aksiyonlarımız ve şutlarımız vardı ama isabet ve kaliteyi gösteremedik. Bugün orijinal bir santrfor ile başlamadık. Morata'nın sakatlığı vardı. Üç gün sonra yapacağımız Kasımpaşa maçı öncesi Osimhen'i son yarım saat düşündük. Maçın genelinde topa sahip olduk ancak golü bulamadık. Bu maçtan kendi adımıza bir şeyler çıkartacağız. Rekabetin ne kadar

olduğuna, kimin buna hazır olup olmadığına bakacağız, takımımızı geliştireceğiz. İyi yarı kupada devam etmemiz."

Maça ilk 11'de başlayan futbolcuların performansını değerlendiren Buruk, "Bu kolay değil. Uzun süre maç oynamayan, şans bulamayan futbolcular vardı. İlk 11'de orijinal santrforun olmamasından kaynaklı da sıkıntılar yaşanabiliyor. Tüm oyuncular bizim için önemli ve değerli. İhtiyaç olduğundan hepsini kullanacağız. Buradaki oyuncuların biri devamlı süre alanların arasına girdiğinde daha farklı performans sergileyecektir. Az süre almış, birbiriyle ilk kez oynayan 11 futbolcunun performans göstermesi zor oluyor. Ancak bu riski göze aldık. Özellikle 3 gün sonra önemli bir maç var. O maça hazır olmak için bu oyuncularımıza şans verdik." şeklinde görüş belirtti. Okan Buruk, Süper Lig'deki son 2 maçta takımın performansının yükseldiğini söyledi. Sarı-kırmızılı takımın teknik direktörü, son 5 resmi müsabakada 1 galibiyet aldıklarının hatırlatılması üzerine, şunları kaydetti:

"Avrupa'daki iki maçımız istediğimiz gibi geçmedi. Çaykur Rizespor maçında önemli bir galibiyet aldık. Fenerbahçe maçında kazanmak çok önemliydi. Çok

malari gerektiğini dile getirdi.

Buruk, "Eleştirilerle nasıl başa çıkıyorsunuz?" şeklindeki soruya şu yanıtı verdi: "Şampiyon olunca övgü varsa kaybettinizde, sonuçlar kötü geldiğinde veya oyun olarak iyi işler yapmadığınızda eleştiriler de olacak. Bu eleştirileri kaldıramayacak bir yapıda olsam Galatasaray'da teknik direktörlük yapmam. Bu eleştirileri kabul etmem ve kendi işime bakmam gerek. Bu zamana kadar sahaya odaklandım. Bazen arayıp bana destek vermek isteyenlere destek veriyorum. Ben bu konuda pozitifim. Önemli olan Galatasaray'ın başarısı. Kötü işler yaptığımızda bizi gerçekten eleştiren ve değerlendiren insanlar var. Sosyal medyadaki birçok hesabın kim olduğunu bilmiyoruz. Olar organize bir şekilde mi kullanıyor, kullananlar hangi takımın taraftarı bilmiyoruz. Doğru eleştirilere saygı duyuyorum. Çok kritik bir dönemden geçiyoruz. Takım ve taraftar için en çok birlik olmamız gereken zamandayız. Bu birlikteliği göstermemiz gerekiyor. Bundan önceki 2 sezonda birlikte çok önemli işler yaptık."

Şubat ayı içinde 8 resmi maç yaptıklarını hatırlatan Buruk, "Oyuncuların performansını, maç yoğunluğunu tutmak benim birinci işim. Eleştirilere takılırsam performansım düşer. Saygı duyuyorum ama benim için çok önemli değil. Bazı şeyler benim ve futbolcularım için büyük bir motivasyon oluyor. Bunlara da ihtiyacımız var. Performansımızı yükseleteceğiz. Önemli bir transfer dönemi geçirdik, yeni oyuncular geldi. Yine bir geçiş içindeyiz. Bu geçiş çok doğru bir şekilde atılarak hem Süper Lig'i hem de Türkiye Kupası'nı kazanmak hedefimiz. Bu yolda devam edeceğiz. Galatasaray taraftarının bize ne kadar destek verdiğini herkes biliyor. Bu desteğin karşılığını vermek zorundayız. Burada bir numarada ben varım. Takımı hazırlayan benim. Performansımızı daha yukarı çekmemiz gerekiyor. Bazı oyuncuların form durumunda düşüş var ama toparlayacaklar." diye konuştu. (AA)

"RAKİP KİM OLURSA OLSUN"

Okan Buruk, çeyrek finalde rakibin kendileri için fark etmeyeceğini söyledi. Bir sonraki turda Beşiktaş, Fenerbahçe veya Trabzonspor ile eşleşecek sarı-kırmızılı takımın teknik direktörü, "Kupada rakip kim olursa olsun bakmayacağız. Devam etmek, finale gitmek ve kupayı kazanmak istiyorsak kim çıkarsa çıksın oynayacağız. Bir rakip tercihimiz yok." diye konuştu. Okan Buruk, Süper Lig'de şampiyonluk yolunda takım ile taraftarın birlik ve beraberlik içinde ol-

Beşiktaş ile Kayserispor 48. kez rakip

BEŞİKTAŞ ile Bellona Kayserispor, bugün Trendyol Süper Lig'de 48. kez karşı karşıya gelecek. İki ekip arasında 1973-1974 sezonundan itibaren yapılan 47 müsabadenin 28'ini siyah-beyazlı ekip kazanırken, 10 maçtan Kayserispor galip ayrıldı. Takımlar 9 müsabakada ise birbirine üstünlük sağlayamadı. Bu maçlarda Beşiktaş, rakip fileleri 76 kez havalandırırken Kayserispor ise 43 gol sevinci yaşadı. Siyah-beyazlılar, sezonun ilk yarısındaki karşılaşmada rakibini deplasmanda 3-0 mağlup etti.

İSTANBUL'DA BEŞİKTAŞ ÜSTÜN

İki takımın İstanbul'da oynadığı müsabakalarda Beşiktaş'ın üstünlüğü dikkati çekiyor. Siyah-beyazlı ekip, Kayserispor'u 23 kez İstanbul'da ağırırken bu karşılaşmalarda sarı-kırmızılı rakibini 18 kez sahadan puansız gönderdi. İki ekip 3 mücadelede berabere kalırken, 2 maç ise Kayseri temsilcisi kazandı. Beşiktaş'ın bu karşılaşmalardaki 49 golüne Kayserispor, 18 golle yanıt verdi. Beşiktaş'ın, Süper Lig'de Kayserispor ile oynadığı son 9 karşılaşmada mağlubiyeti bulunmuyor.

Siyah-beyazlılar, söz konusu müsabakalarda 8 kez sahadan galip ayrılırken 1 mücadele ise berabere sonuçlandı. Beşiktaş, 2015-2016 sezonunda Kayserispor'u İstanbul'da 4-0 yenerek rakibine karşı ligde en farklı skorlu galibiyetini elde etti. Siyah-beyazlılar, 2024-2025 sezonunun ilk yarısında Kayseri'de oynanan müsabakada rakibini 3-0 mağlup ederek farklı bir galibiyete daha imza attı. Kayserispor ise 2006-2007 sezonunda yine Kayseri'de yapılan mücadelede Beşiktaş'a 3-0 üstünlük kurdu.

2010-2011 ve 2021-2022 sezonlarında İstanbul'da oynanan ve Beşiktaş'ın 4-2 kazandığı maçlar; iki takım arasındaki en golü karşılaşmalar olarak kayıtlara geçti. (AA)

Warriors'tan üst üste 5. galibiyet

AMERİKAN Basketbol Ligi'nde (NBA) Golden State Warriors, Stephen Curry'nin 56 sayıyla oynadığı maçta Orlando Magic'i 121-115 yenerek üst üste 5. galibiyetini aldı. NBA'de 5 maç yapıldı. Warriors, deplasmanda Magic'i 6 sayı farkla yenerek galibiyet serisini beş maça çıkardı. Warriors'ta Stephen Curry, karşılaşmada 12 üçlük atarak 56 sayıyla kendisi adına sezonun en yüksek sayısını kaydetti. Magic'te ise Paolo Banchero 41, Franz Wagner 27 sayı attı.

JOKİC'İN "TRİPLE-DOUBLE"İ GALİBİYETE YETERLİ OLMADI

Milwaukee Bucks, konuk ettiği Denver Nuggets'ı 121-112 mağlup etti. Bucks'ta Giannis Antetokounmpo, 28 sayı, 19 ribaunt, 7 asist kaydetti ve galibiyette önemli rol oynadı. Nuggets'ta ise Nikola Jokic, 32 sayı, 14 ribaunt ve 10 asistle "triple-double" yapmasına rağmen mağlubiyete engel olamadı. NBA'de bu sezon en çok "triple-double" yapan oyuncu konumunda bulunan Jokic, 53 maçta 27. kez bunu gerçekleştirdi.

LEBRON JAMES'TEN 33 SAYI VE 17 RİBAUNT

Los Angeles Lakers, konuk ettiği Minnesota Timberwolves'u 111-102 yenerek üst üste 4. maçını kazandı. Lakers'ta LeBron James 33 sayı ve 17 ribauntla "double-double" yaparken Austin Reeves 23 sayı, Luka Dončić ise 21 sayı, 13 ribaunt kaydetti. Timberwolves'ta Terrence Shannon, 25 sayıyla kariyerinin en yüksek sayısını atmasına rağmen mağlubiyete engel olamadı. (AA)

İğdir FK, Çorum FK maçından 3 puan almayı hedefliyor

ALAGÖZ Holding İğdir FK, Ahlatçı Çorum FK maçından 3 puan alarak ligde yükselişe geçmek istiyor. Trendyol 1. Lig ekiplerinden Alagöz Holding İğdir FK, teknik direktör Çağdaş Çavuş'un göreve başlamasıyla evinde çıktığı iki maçı da kazandı. Ligde düşme hattında yer alan İğdir ekibi, bugün evinde Ahlatçı Çorum FK ile karşı karşıya gelecek. İğdir ekibi, taraftarı önündeki müsabakadan 3 puan alarak üst sıralara yükselmeyi hedefliyor. Alagöz Holding İğdir FK Teknik Direktörü Çağdaş Çavuş, takımın son maçlarda yakaladığı başarı imvesinin yükselişini söyledi.

Bundan sonraki maçlara daha sıkı şekilde hazırlanacaklarını belirten Çavuş, "Dört maçlık bir periyot var, bu periyotta iyi reaksiyon gösteren bir oyuncu grubumuz var. Bu hem mücadele hem de saha içerisinde gösterdikleri oyun gücü anlamında çok güzel." dedi. Hafta sonu oynayacak müsabakaya değinen Çavuş, "İyi bir oyun, saha içerisinde iyi mücadele göstererek, izleyenlere gerçekten keyif veren bir takım izletmek istiyoruz. Ligin sonuna kadar, böyle olacağımı da düşünüyorum. Çorum takımı, gerçekten bu ligin saha içerisinde taktik anlamında güçlü ekiplerinden biri." diye konuştu. Çorum maçıyla birlikte çıkışa devam etmek istediklerini anlatan Çavuş, şu ifadeleri kullandı: "Göreve geldikten sonra iki maçta 2 galibiyetimiz var ve buna devam etmek istiyoruz. İki maçta iyi oyun oynayarak galip geldik, umut ediyorum ki Çorum karşılaşması da bu galibiyetlere yenisini ekleyerek çıkışımızı sürdüreceğimiz bir maç olacak." (AA)

Trabzonspor, hasreti sonlandırmak istiyor

Süper Lig'de en son dış saha galibiyetini 289 gün önce Başakşehir karşısında kazanan bordo-mavililer, TÜMO-SAN Konyaspor maçında bu sezonki ilk dış saha galibiyetini almak için mücadele edecek

TRENDYOL Süper Lig'in 26. haftasında 3 Mart Pazartesi günü TÜMO-SAN Konyaspor ile deplasmanda karşılaşacak Trabzonspor, bu sezon dış sahada ilk galibiyetini almanın mücadelesini verecek. Rakip sahada son olarak geçen sezonun 37. haftasında RAMS Başakşehir'i 1-0 yenen bordo-mavililer, 18 Mayıs 2024'ten beri deplasmanda galibiyet elde edemedi.

OYNADIĞI 11 MAÇTA 5 PUAN ELDE ETTİ

Trabzonspor, TÜMO-SAN Konyaspor'u mağlup etmesi halinde 289 günlük deplasman galibiyeti hasretine Konya'da son verecek.

Trabzonspor, Süper Lig'de bu sezon dış sahada oynadığı 11 maçtan 5 beraberlik ve 6 mağlubiyetle ayrılırken galibiyet elde edemedi. Deplasman maçlarında Net Global Sivasspor, İkas Eyüpspor, Gaziantep FK, Atakaş Hatayspor ve Bellona Kayserispor ile berabere kalan Trabzonspor; Göztepe, Çaykur Rizespor, Alanyaspor, Galatasaray, Reeder Samsunspor ve Beşiktaş'a mağlup oldu. Bordo-mavili ekip, dış saha maçlarında kazanabileceği 33 puanın sadece 5'ini hanesine yazdırabilirdi, 28 puan kaybetti.

GÜNEŞ İLE 3 BERABERLİK

Trabzonspor, 5. kez göreve getiri-

len teknik direktör Şenol Güneş yönetiminde bu sezon deplasmanda 6 yenilgi, 3 beraberlik yaşadı.

Şenol Güneş ile deplasmanda 3 puan toplayabilen bordo-mavililer, Gaziantep FK ve Bellona Kayserispor ile 0-0, Atakaş Hatayspor ile 1-1 berabere kalırken Göztepe, Corendon Alanyaspor'a, Reeder Samsunspor ve Beşiktaş'a 2-1, Çaykur Rizespor'a 3-1, Galatasaray'a 4-3 yenildi. Karadeniz ekibi, ligin ilk haftasında Abdullah Avcı yönetiminde Net Global Sivasspor ve sonraki dış saha maçında futbol genel direktörü İhsan Derelioğlu yönetiminde İkas Eyüpspor ile 0-0 berabere kaldı. (AA)

Bireysel girişimciliğin yeni gözdesi: Yapay zeka orkestrasyonu

Yapay zeka ajanları genellikle sınırlı bütçe ve kaynaklarla büyük hedeflere ulaşmaya çalışan tüm işletmeler için devreye girerek bu işletmelerin rutin işlerinin otomatikleştirilmesinde yardımcı olabilir.

Blockchain & Yapay Zeka Akademi Kurucusu Devrim Danyal, "yapay zeka orkestrasyonu"nun ve "yapay zeka ajanları"nın bireysel girişimcilğe sağlayacağı katkıları AA Analiz için kaleme aldı.

"Tarih tekerrürden ibarettir" derler. Buna ne kadar inanırsınız ya da şahit olduğunuz bilemiyorum ancak ilk çağlardan günümüze kadar yaşanan değişim ve gelişimleri gözünüzün önünden film şeridi gibi geçirdiğinizde izlerine rastlamanız hiç de zor değil. Ana konumuzdan sapmamak adına ara dönemleri atlayacağım. İnsanın ilk çağlarda elinde hiçbir imkan yokken yapmaya başladığı keşiflerle hayatını daha kaliteli yaşamaya başlamasının temelinde o imkanları bir arada kullanması var. Bizim de bu durumu fark etmemiz gerekiyor. İlk insanlar avlanmak için mızrak kullanırken biçmek için orak, kesmek içinse bıçak kullanmış. Yiyeceklerini pişirmek için ateşi, ateşi yakabilme adına sürtünmeyi, lokmaları ağızına atabilmek için çatalı keşfetmiş. Bütün bunların hepsinin toplamında, avlanmadan beslenmeye halkaları birbirine bağlı bir zincir ve tüm bu süreçlerin bir arada kullanımında bir orkestrasyonu ortaya çıkarmış ve kendisi bir orkestra şefine dönüşmüştür.

Bu analizimizde, günümüz şartlarındaki en inovatif teknoloji çıktısı yapay zeka modellerinin bir arada kullanımını başka bir deyişle "yapay zeka orkestrasyonu"nu (Agentic AI) ve orkestra şefi olarak "bireysel girişimcilği" (Solo Entrepreneur) farklı açılardan ele alalım istiyorum.

Günümüz teknolojisi, bireylerin ve işletmelerin iş yapış biçimini kökten değiştiriyor. Özellikle yapay zeka teknolojilerindeki gelişmeler yalnızca büyük şirketlerin değil, tek başına çalışan girişimcilerin de verimliliklerini artırmalarına olanak tanıyor. Bu noktada, "yapay zeka ajanı" (AI Agent) kavramı öne çıkıyor.

Yapay zeka ajanı nedir? Yapay zeka artık herkesin odağında. Yapay zeka ajanı, isminin hakkının vererek yaptığı işi sürekli ve mükemmel şekilde yapabilme yeteneğine sahip, görevi neyse onu insandan daha verimli bir beklentiyi karşılayacak şekilde yapmaya odaklı bir yazılım aracı olarak düşünülebilir. Yani yapay zeka ajanları belirli görevleri otomatikleştirmek veya insan müdahalesi olmadan kararlar almak üzere programlanmış yapay zeka sistemleridir. Bu araçlar, belirli görevleri otomatik olarak yerine getirebilmek, veri analizi yapabilmek, karar destek sistemleri oluşturabilmek ve hatta kullanıcıyla etkileşime girebilmek amacıyla tasarlanmıştır. Yapay zeka ajanlarının spesifik çalışmalarına örnek olarak, özerk çalışma modeliyle belirli parametreler dahilinde kendi başlarına görevleri tamamlayabilmelerini, makine öğrenimi algoritmaları sayesinde deneyimlerinden öğrenerek zamanla performanslarını artırmalarını ve insanlarla etkileşimlerinden yola çıkarak kullanıcıların ihtiyaçlarına göre uyum sağlayarak kişiselleştirilmiş destek sunmalarını verebiliriz.

Bu ajanların en büyük avantajlarından biri de insanlarla entegre bir şekilde çalışabilmeleridir. Geleneksel otomasyon sistemlerinden farklı olarak, özellikle karmaşık veri analizi ve öngörü gerektiren durumlarda insan kararlarını destekleyerek önemli bilgiler sunarlar. Yapay zeka ajanları rutin ve zaman alıcı işleri otomatikleştirerek, profesyonellerin daha stratejik işlere odaklanmasını sağlarken aynı zamanda farklı sektör ve iş modellerine uyum sağlayarak süreçlere esneklik sağlar.

Bu birlikte çalışabilirlik, tekil girişimciler için büyük bir avantajdır. Yapay zeka ajanları, girişimciler kısıtlı kaynaklarla çalışırken iş yükünü hafifleterek verimliliği artırır ve rekabet gücünü destekler. Birlikte çalışabilirlik, özellikle farklı yazılım ve donanım sistemlerinin bir arada kullanıldığı işlet-

meler için kritik öneme sahiptir. Yapay zeka ajanları da bu sistemler arasında köprü görevi görerek veri akışını kolaylaştırır ve iş süreçlerini hızlandırır.

Bu noktada, yapay zeka ajanları genellikle sınırlı bütçe ve kaynaklarla büyük hedeflere ulaşmaya çalışan tüm işletmeler için devreye girerek bu işletmelerin rutin işlerinin otomatikleştirilmesinde yardımcı olabilir. Ayrıca yapay zeka ajanları, girişimcilerin daha stratejik konulara odaklanmalarını sağlama, veri odaklı karar alma yetileri sayesinde pazar trendlerini belirleme, müşteri davranışları ve finansal verileri analiz etme özellikleriyle daha bilinçli iş kararları almalarını sağlayabilir.

Son olarak bu ajanlar, otomatik içerik önerileriyle sosyal medya analizleri ve dijital pazarlama stratejileri geliştirmek için kişisel işletmelerin de geniş kitlelere ulaşmasını kolaylaştırır. Ayrıca yenilikçi fikirlerin ortaya çıkmasına zemin hazırlayarak rekabetin yoğun olduğu pazarlarda farklılaşmayı da destekleyebilir.

Girişimcilikte paradigma değişimi: Artık "tekil" girişimcilik örnekleri görebiliriz. Klasik girişimciliğin temelinde her zaman bir takım olgusu vardır. Ne kadar fikir tek bir kişiden çıksa da insanları bir fikri tek başına hayata geçirebilecek ne bilgi birikimine, ne zamana ne de fiziksel yeterliliğe sahiptir. Bu nedenle, özellikle yatırım süreçlerinde yatırımcıların ilk başta baktıkları etkenlerden birisi de takım ve ekibin birlikte çalışabilirliğidir.

İşte paradigma değişimi tam da burada kendini gösteriyor ve artık "takım" girişimciliğinden "tekil" girişimcilğe adım attığımız noktaya geliyoruz. Tüm yapay zeka modellerini sanki bir ekip kuramışçasına bir araya toplayabilen ve onları birlikte çalıştırabilen iş modeli bu aşamaya geçmemize imkan veriyor. Artık hangi konuda, hangi sektörde neye çözüm getirmek isterseniz her şeyi tek başınıza halletmenizi sağlayan ve ondan otonom olarak istediğiniz notaları, istediğiniz tonda çalışmasını isteyebileceğiniz bir "yapay zeka orkestrasına" sahip olabilirsiniz. Başka bir deyişle, artık hem patronunuz hem "CEO", hem "insan kaynakları" sizsiniz. Kısacası bir şirkette görev alan tüm departmanları tek başınıza yönetebilirsiniz.

Ayrıca, yapay zekayla orkestrasyon becerisi halihazırda işi olan şahıs şirketlerinden, mikro ölçekli firmalara; KOBİ'lerden, dev holdinglere kadar tüm işleyen iş akışlarına istedikleri departmanlar ya da eksik gördükleri iş tanımları için de kazandırabilir.

Yapay zeka orkestrasyonu hayatımıza nasıl yansıyor? Bu orkestrasyon sağlık sektöründe "asistan" gibi davranarak hasta randevularının gecikmesi ve yanlış teşhis-

lerin olmasını engellemek adına uzman bir asistan gibi hastanın geçmiş verilerini inceleyebilir. Aynı zamanda, belirtileri analiz edebilir ve doktora en olası teşhisleri sunabilir. Randevu takibini ve doktorların iş yükünü optimize eder. Görüntü analizleriyle kanser gibi hastalıkların daha erken teşhis edilmesini sağlar.

Finans sektörüne bakıldığında, yapay zeka orkestrasyonu "yatırım danışmanı" gibi davranabilir. Bu sayede, yatırımcıların piyasa hareketlerini tahmin etmekte zorlanmasına çözüm olarak, yatırımcıya en iyi opsiyonları sunar ve riskleri yönetmesine yardımcı olur. Aynı zamanda, borsa ve kripto para piyasalarındaki hareketleri analiz edip öngörü sağlar. Son olarak, kredi başvuru risk analizine göre değerlendirerek dolandırıcılığı önler. Harcama analizleriyle kişiye özel tasarruf ve yatırım tavsiyeleri sunar.

Perakende ve E-Ticarette ise "kişisel alışveriş asistanı" gibi davranarak; tüketicilerin doğru ürünü seçmekte zorlanması ve indirimleri kaçırmaya sorunlarına karşılık müşteri ihtiyaçlarına uygun öneriler sunar. Müşterinin satın alma alışkanlıklarını analiz ederek en uygun ürünleri önerir. Stok yönetimini optimize eder, taleplere göre envanter düzenlemesi yapar. Chatbotlar aracılığıyla müşteri sorularını yanıtlayarak sürekli bir destek sunar.

Yapay zeka, eğitim sektöründe "özel ders öğretmeni" davranarak; geleneksel eğitimde olduğu gibi herkesin aynı hızda ilerleme zorunluluğunu dikkate almaz. Bu noktada, her öğrencinin öğrenme hızı ve seviyesine göre bir müfredat ayarlayarak öğrencinin zayıf noktalarına göre kişisel öğrenme programı oluşturur. Dil öğrenimi gibi konularda interaktif ve kişisel deneyimler sunar. Aynı zamanda öğretmenlere de sınav analizi, geri bildirim ve performans değerlendirmesi yaparak rehberlik eder.

Hukuk Alanında "deneyimli bir avukat asistanı" gibi davranarak; hukuki süreçlerin uzun ve karmaşık olması, belgelerin yoğunluğu gibi problemleri gidermek adına yasal belgeleri inceleyerek en önemli noktaları özetler ve yönlendirir. Hukuki belgeleri tarayarak olası sorunları ve eksiklikleri tespit eder. Davalar için benzer yargı kararlarını analiz edip avukatlara öneriler sunar. Müşterilere chatbotlar aracılığıyla hukuki bilgilendirme yapar.

Üretim ve sanayide ise "fabrika müdürü" gibi davranabilir. Yani, üretim hatalarından kaynaklanan maliyet artışlarında makinelerin verimli çalışmasını sağlayıp arızaları önceden tespit eder. Üretim hatlarında sensörlerden gelen verileri analiz ederek hata oranlarını düşürür. Makine bakımını tahmin ederek üretim kesintilerini önler. Tedarik zinciri optimizasyonu yaparak hammadde ve stok

yönetimini iyileştirir.

Taşımacılık ve lojistikte "deneyimli bir trafik kontrolcüsü" gibi davranarak; trafik sıkışıklıkları ve teslimat gecikmelerini öngörür ve teslimatları en verimli rota üzerinden yönlendirir. Trafik durumunu analiz ederek en hızlı ve güvenli rotaları belirler. Kargo takibini otomatikleştirerek teslimat sürecini optimize eder. Otonom araçları yönlendirerek sürücü hatalarını minimize eder.

Yapay zeka medya sektöründe "kişisel editör" gibi davranarak; içerik üreticilerinin kitlelerine uygun içerik planlamasında en iyi içerik stratejisini önerir ve trendlere göre yönlendirme yapar. Kullanıcı eğilimlerini analiz ederek trend içerikleri belirler. Otomatik metin ve video özetleme yaparak haber ve makale üretimini hızlandırır. Kitle analizleri yaparak hangi içeriğin daha çok ilgi çekeceğini tahmin eder.

Gayrimenkul ve inşaat sektöründe "emlak danışmanı" gibi davranarak; ev almak isteyenlerin en uygun lokasyonu ve fiyatı belirler ve en iyi yatırım fırsatlarını belirlemek için pazar analizi yapar. Bölgesel fiyat analizleri yaparak yatırım potansiyeli yüksek yerleri önerir. Konut kredisi ve finansman planlarını kişiye özel optimize eder. İnşaat süreçlerini takip ederek maliyet ve zaman planlamasını iyileştirir.

Son olarak, turizm ve konaklama alanında "kişisel seyahat asistanı" gibi davranarak; seyahat planlamasında en uygun fiyatları ve rotaları belirlemenin zor olmasına çözüm getirerek en uygun uçuş, otel ve aktiviteleri önerir. Kullanıcının tercihlerini analiz ederek kişiselleştirilmiş tatil önerileri sunar. Hava durumu, etkinlikler ve fiyat değişimlerine göre en iyi seyahat zamanlamasını belirler. Müşteri hizmetleri botları ile otel ve uçuş rezervasyonlarında anlık destek sağlar.

Tüm bu sektörler ve örnekler artırılabilir. Kısacası, yapay zeka ajanları ve orkestrasyonu her alanda işin uzmanı gibi davranarak gerekli donanımları sağlar. Buradaki önemli sorudur: Siz orkestranızın şefi olmak istiyor musunuz? Cevabınız "evet" ise siz de zaman kaybetmeden yapay zekayı öğrenmeye başlayın. Hemen ardından yapay zeka ajanlarımızla birlikte henüz keşfedilmemiş karasularında, hava sahalarında, toprak parçalarında belki de uzayın boşluklarında inovasyonunuzu hayata geçirmeye başlayabilirsiniz.

[Devrim Danyal, Blockchain & Yapay Zeka Akademi Kurucusu ve Gelecek Teknolojileri Eğitmenidir.]

* Makalelerdeki fikirler yazarına aittir ve Anadolu Ajansı'nın editöryal politikasını yansıtmayabilir. (AA)

Balıkesir'de doğal afetlerde kullanılması için özel jeneratör üretildi

Balıkesir Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren, Türk savunma sanayisi için jeneratör imal eden İşbir Elektrik Sanayi AŞ, doğal afetler ve çeşitli amaçlarla kullanılması planlanan yeni jeneratörle ilgili çalışmalarını tamamladı.

Şirket, fabrikadaki AR-GE Merkezi'nde tasarlanan mobil şarj aracı ile üzerinde aydınlatma platformu, kırıcı delici alet seti, yardım servisi prizleri ile kamera bulunan jeneratör üretti. Balıkesirli şirket, yatılarda kullanılması için sessiz çalışan jeneratör ile otellerde ve sitelerde yaşanabilecek afetlerde kullanıma uygun jeneratörler de geliştirdi.

İşbir Elektrik Sanayi AŞ Genel Müdürü Prof. Dr. İbrahim Kılıçaslan, AA muhabirine, genelde Türk savunma ve havacılığın yönelik ürünler ortaya çıkarttıklarını söyledi. Son dönemde günlük yaşamdaki ihtiyaçlara yönelik ürünler hazırladıklarını anlatan Kılıçaslan, şöyle konuştu: "Bu sene sivil sektörümüz için ürettiğimiz yeni ürünlerimiz mevcut. Bununla beraber ihracat odaklı da çalışıyoruz. Bizim ürettiğimiz jeneratörler çok özel. Ürünlerimiz NATO standartlarında olduğu için özel malzemeler ve teknikler kullanıyoruz. Savunma ve havacılık sektörlerinde kazandığımız tecrübeleri sivil sektörde de kullanmak istiyoruz. Sivil hayatta kullanılması için geliştirdiğimiz sessiz çalışan yat jeneratörümüz var. Işık kuleli afet jeneratörlerimizi de bu sene piyasaya süreceğiz."

Elektrikli araca monte edildi

Kılıçaslan, günlük yaşamda kullanılması için ürettikleri yeni ürünlerle ilgili bilgi vererek, şunları kaydetti: "Ürettiğimiz yat jeneratörü, yerli olarak Türkiye'de ilk olacak. Muadillerinden çok sessiz çalışıyor. Doğal afetlerde kullanılmak üzere geliştirdiğimiz ışık kuleli bir jeneratörümüz var. Üzerinde kamera, afette çok lazım olan telefon şarjı, kırıcı-delici aletleri bulunduran ve otomobille de çekilebilen bir ürün. Ürünümüzü bu yıl piyasaya sunacağız. Bunun sırf afet için değil özellikle büyük otel ve siteler için de kullanılacağını düşünüyoruz. Bunun yanında mobil bir şarj cihazı geçiştirdik. Elektrikli aracın içine monte ettiğimiz jeneratörümüzle hiçbir forklift ya da vince gerek kalmadan afet alanına doğrudan gidip elektrik verebilecek bir cihaz olarak tasarlandı. (AA)

Bayraktar KIZILELMA'nın uçuş testleri devam ediyor

Şirketten yapılan açıklamaya göre, Bayraktar KIZILELMA, Aerodinamik Sistem Tanımlama Testi'ni başarıyla geçti. Tekirdağ'ın Çorlu ilçesindeki AKINCI Uçuş Eğitim ve Test Merkezinden havalanan Bayraktar KIZILELMA'nın üretim prototipi olan PT3, 53 dakika boyunca orta irtifada uçuş gerçekleştirdi. Bu uçuş kapsamında gerekli aerodinamik sistem tanımlama testlerini de başarıyla tamamladı.

Daha güçlü, daha çevik

Bayraktar KIZILELMA'nın geliştirme faaliyetleri planlanan takvime uygun olarak sürüyor. Bu kapsamda ilk prototiplerden elde edilen tecrübeler sayesinde üretim prototipinde önemli değişikliklere gidildi.

Yapısal iyileştirmelerin yanı sıra aviyonik mimarisinde geliştirmeler yapıldı. Entegrasyonu başarıyla tamamlanan art yakıclı motor alternatifii ile uçuş gerçekleştirildi.

Güçlü yeni motoruyla ses hızına yaklaşacak olan Bayraktar KIZILELMA, aerodinamik iyileştirmeler sayesinde yüksek hızlarda çok daha iyi manevra yapabilecek. Sahip olduğu AESA radarı ile kazandığı yüksek durumsal farkındalık sayesinde ise en zorlu görevleri icra edebilecek.

Rekor sürede uçuş

Baykar'ın yüzde 100 öz sermayesi ile yola çıktığı Bayraktar KIZILELMA projesi 2021'de başladı. 14 Kasım 2022'de üretim hatından çıkan TC-ÖZB kuyruk numaralı Bayraktar KIZILELMA, Çorlu'da bulunan AKINCI Uçuş Eğitim ve Test Merkezi'ne intikal etti. Burada yer testlerini süratli bir şekilde başarıyla tamamladıktan sonra 14 Aralık 2022 tarihinde ilk uçuşunu gerçekleştirdi. Bayraktar KIZILELMA bir yıl gibi rekor bir sürede gökyüzü ile buluştu.

Bayraktar KIZILELMA, TEKNOFEST 2023 boyunca dünya havacılık tarihinde ilk olan uçuşlara imza attı. Bayraktar AKINCI TIHA ile formasyon uçuşları gerçekleştiren Bayraktar KIZILELMA, 1 Mayıs 2023 tarihinde ise F-16 savaş jeti SOLOTÜRK ve F-5 jet uçaklarından oluşan Türk Yıldızları ile İstanbul semalarında filo konseptiyle kol uçuşu icra etti.

Dünya havacılık tarihi için dönüm noktası olan bu uçuş konseptleri geleceğin hava muharebesine de yön verecek.

İhracat şampiyonu

Başlangıçtan bugüne tüm projelerini öz kaynakları ile yürüten Baykar, 2003 yılındaki İHA AR-GE sürecinin başlangıcından itibaren tüm gelirlerinin yüzde 83'ünü ihracattan elde etti.

2023'te 1,8 milyar dolarlık ihracat yapan Baykar, Türkiye'de tüm sektörlerde en çok ihracat gerçekleştiren ilk 10 firma arasında yer aldı. (AA)